SVOBODA
Founded in 1893 in Jersey City, NJ
Published by the Ukrainian National Association

www.svoboda-news.com

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Рік 119, ЧИСЛО 19, П'ЯТНИЦЯ, 11 ТРАВНЯ 2012 РОКУ 1893 Vol. 119, No. 19, FRIDAY, MAY 11, 2012 $1.00

Пам'ятаймо про Україну!

Адам Міхнік закликає: „Звільнити Юлію Тимошенко“

Радіо „Свобода“ 8 травня оприлюднило вміщений у варшавській „Ґазеті Виборчій“ заклик її головного редактора, відомого польського правозахисника Адама Міхніка до української влади з проханням звільнити колишнього прем'єр-міністра України Юлію Тимошенко з ув'язення. Нижче вміщуємо текст цього заклику А. Міхніка.

Від імені „Ґазети Виборчої“ приєднуюся до численних закликів звільнити Юлію Тимошенко та інших українських політичних в'язнів.

Президент Віктор Янукович наразив незалежну Україну на компрометацію. Неважко було передбачити, що ув'язнення Ю. Тимошенко та знущання над нею наштовхнеться на різку критику з боку держав демократичного Заходу.

Політик, який руйнує авторитет власної країни в очах світу і, всупереч волі значної частини власного народу, у політичних суперечках

(Закінчення на стор. 4)

В. Янукович взяв під контролю контакти урядовців з закордонням

КИЇВ. – Президент України Віктор Янукович своїм указом від 8 травня зобов'язав чиновників національних комісій узгоджувати з ним закордонні візити і також запрошення для делеґацій з інших країн.

Зокрема розпорядження стосується Національної комісії реґулювання ринків фінансових послуг, Національної комісії державного реґулювання зв'язку й інформатизації, Національної комісії державного реґулювання енерґетики, Національної комісії державного реґулювання в сфері комунальних послуг, Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

Всі ці установи зобов'язані узгоджувати з Президентом також участь у міжнародних конференціях, сесіях органів міжнародних організацій, засіданнях міжурядових комісій та інших органів, в тому числі й закордонні відрядження керівників національних комісій.

Крім того, національні комісії зобов'язані узгоджувати з Міністерством закордонних справ (МЗС) виступи, офіційні заяви та ініціятиви міжнародного характеру, опублікування повідомлень і розповсюдження пресрелізів, котрі безпосередньо чи опосередковано пов'язані з міжнародною діяльністю, проведення міжнародних консультацій і переговорів, а також підготування міжнародних двосторонніх чи багатосторонніх документів.

Згідно з текстом указу, голови і члени національних комісій зобов'язані інформувати МЗС про зміст службових контактів з посадовими особами і органами влади закордонних держав, офіційними особами та органами міжнародних органіязацій протягом 10 днів після здійснення таких контактів, а у випадку одержання особливо важливої інформації – негайно. („*Коментарі*“)

Парлямент Канади вшанував Митрополита Андрея Шептицького

Члени делеґації від Ради Церков та релігійних організацій України з Прем'єр-міністром Канади Стівеном Гарпером (в центрі).

ОТАВА. – У зв'язку з тим, що 24 квітня Парлямент Канади одноголосо схвалив пропозицію щодо вшанування Митрополита Андрея Шептицького, Конґрес Українців Канади у своїй заяві з цього приводу висловив глибоку вдячність законодавцям країни.

„Вшанування дій Митрополита Андрея Шептицького у порятунку життя багатьох євреїв від нацистського Голокосту протягом Другої світової війни – це важлива данина Парляменту Канади історичній правді і справедливості, і засвідчення перед усім світом високоморальности Великого Митрополита, – сказав, коментуючи цю подію, президент Конґресу Українців Канади Павло Грод. – Діяння Андрея Шептицького є зразком для всіх нас, наукою, як правильно чинити в складних обставинах. Ми аплодуємо цьому вшануванню і щиро вдячні міністрові громадянства, іміґрації та баатокультурности Джейсонові Кені за внесення цієї пропозиції на розгляд депутатів, канадсько-польському членові Парляменту Тедові Опіці – за його перекон-

(Закінчення на стор. 5)

Святкування 350-річчя Івано-Франківська

5 травня відбулося святкування 350-річчя Івано-Франківська, котре розпочалося з покладання квітів до пам'ятника Іванові Франкові. Потім колона делеґацій з різних областей України та інших країн, керівників области та міста під звуки духової оркестри пройшла центральними вулицями до міської Ратуші, де відбулося урочисте відкриття свята і відслужено Молебень. (Фото: УНІАН)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Україна відклала зустріч у Ялті

КИЇВ. — Україна відклала проведення 18-ої зустрічі глав держав Центральної Европи, що була призначена на 11-12 травня в Ялті (Крим), – заявив 8 травня речник Міністерства закордонних справ Олександер Дикусаров. Таке рішення було прийнято у зв'язку з тим, що провідники низки европейських держав заявили, що не візьмуть участи у зустрічі в зазначені дати. Нові терміни зустрічі будуть визначені пізніше. Плянувалося, що на зустріч глав держав Центральної Европи приїдуть керівники 10 країн: Польщі, Албанії, Болгарії, Литви, Македонії, Румунії, Словаччини, Хорватії, Чорногорії й Молдови. Проте від участи вже відмовились Президент Хорватії Іво Йосипович, Президент Албанії Бамір Драговіні, Президент Болгарії Росен Плевнелієв, Президент Чехії Вацлав Клавс, Президент Чорногорії Філіп Вуянович та голова президії Боснії й Герцеґовини Бакір Ізетбегович. Більшість президентів не приїде через незадоволення „ситуацією з колишньою прем'єр-міністром України Юлією Тимошенко". *(Бі-Бі-Сі)*

Триває кривосуддя щодо Ю. Тимошенко

КИЇВ. — Харківська прокуратура відмовила в порушенні кримінальної справи про побиття екс-прем'єра Юлії Тимошенко, – заявив 4 травня Генеральний прокурор України Віктор Пшонка. „Матеріяли перевірки завершуються постановою про відмову в порушенні кримінальної справи. Рішення було прийнято співробітниками Харківської прокуратури 3 травня", – сказав Генпрокурор. 24 квітня Ю. Тимошенко заявляла, що працівники Качанівської колонії в Харкові побили її під час примусового перевезення до лікарні в Харкові. Пізніше преса поширили фотографії з синцями на її тілі. Державна пенітенціярна служба заперечила заяви про побиття і пояснила синці особливостями захворювання Ю. Тимошенко. *(Бі-Бі-Сі)*

„Не голосувати за тих, хто купує голоси"

ІВАНО-ФРАНКІВСЬК. — 6 травня в Івано-Франківську відбулася прес-конференція Патріярха Української Греко-Католицької Церкви (УГКЦ) Святослава Шевчука, який перебував у місті з нагоди його 350-річчя. Відповідаючи на запитання про участь Церкви у парляментських виборах, глава УГКЦ повідомив: „Найперше, ми закликаємо не голосувати за ті партії, які купують голоси. Бо купівля голосу виборців – це вже корупція. А чи може корупціонер щось збудувати? Також ми закликаємо все ж таки прийти на вибори та не легковажити, бо це не тільки право, – це величезна відповідальність, у тому числі і християнська, за своє суспільство і свою державу". Крім цього, Патріярх закликав бути пильними, не робити спроб і не мати спокус розв'язувати щось за допомогою сили, оскільки силовий варіянт ще ніколи нічого не збудував, а саме мир, спокій, відповідальність, уважність забезпечать свідоме, добровільне і вільне голосування. Він висловив сподівання, що громадяни зрозуміють, що змінити щось в країні можуть тільки вони самі. „Я б хотів побажати нашому Президентові, щоб він забезпечив вільні і демократичні вибори. Це все те, що він може зробити, до чого зобов'язує Конституція", – сказав Патріярх Святослав. Водночас очільник УГКЦ констатує, що Українська Греко-Католицька Церква ніколи не каже, за кого голосувати, і не дозволяє своєму духовенству брати безпосередню участь у парляментських перегонах. *(„Газета по-українськи")*

Нові почесні громадяни Івано-Франківська

ІВАНО-ФРАНКІВСЬК. — З нагоди ювілею Івано-Франківська звання „Почесний громадянин міста" 5 травня надали вісьмом іванофранківцям. Зокрема посмертно відзначено художника-дисидента Опанаса Заливаху, лікаря-хірурга Лідію Дмитрів, краєзнавців Мирона Мицана та Володимира Полєка, а також мецената Володимира Войцюка. Надання такого звання посмертно передбачає встановлення пам'ятних знаків відомим особистостям. Окрім того, такі ж звання отримають дослідник репресій Лук'ян Вардзарук, історик Володимир Грабовецький, журналіст Роман Фабрика. *(„Галичина")*

Рейдерська загроза журналові „Всесвіт"

Дмитро Дроздовський

КИЇВ. – 26 квітня стався рейдерський напад на редакцію журналу світової літератури „Всесвіт" (вул. Михайла Грушевського, 34/1). Це в самому центрі Києва, навпроти Маріїнського парку, в кількох сотнях метрів від Верховної Ради України та Кабінету міністрів. А отже, є ласим шматком для рейдерів.

Після рейдерської атаки редакція найстарішого українського часопису, який діє з 1925 року (біля джерел „Всесвіту" стояли Василь Еллан-Блакитний, Микола Хвильовий та Олександер Довженко), підготувала звернення до Президента України, а також до світової громадськости з проханням захистити журнал і його історичне приміщення, аби „Всесвіт" міг і надалі поєднувати Україну зі світовою культурою.

Журнал уже давно став „вікном у світ" чужоземних літератур, він має потужні міжнародні контакти і є питомою частиною української культури. Читачі добре пам'ятають блискучі переклади романів „Сто років самотности" Ґабрієля Ґарсіа Маркеса, „Хрещений батько" та „Останній дон" Маріо П'юзо, „Бунт розуму" Ірвінґа Стовна, „Звіроферма" Джорджа Орвела, твори Кафки, Беккета, Фолкнера, Джойса, Гемінґвея, бестселери Крісті, Кінґа, Докторов та безлічі інших письменників, які вперше вийшли в перекладах українською мовою саме у „Всесвіті".

Ситуація з нападом на редакцію стала предметом широкої уваги з боку журналістів, на підтримку редакції за одну добу надійшло понад 100 листів від державних діячів, науковців, журналістів, діячів культури та мистецтв.

„Цей напад не є поодиноким явищем в Україні. Під прицілом опинилася ціла низка осередків українського культурного життя та незалежної думки. Як відомо, злочинців упізнають за „почерком" їхніх злочинів: вжахнути брутальністю нападу, паралізувати працю й так залякати обраних жертв, щоб вони визнали за краще поступитися – віддати приміщення, згорнути діяльність, зректися незалежної позиції. Творча інтеліґенція України стривожена", — йдеться в заяві президента Українського центру Міжнародного ПЕН-клюбу Мирослава Мариновича.

„Національний університет „Києво-Могилянська академія" висловлює глибоке збентеження і виступає проти будь-яких антизаконних дій, спрямованих на знищення цього осередку культурного життя. Вимагаємо розслідування і висловлюємо свою солідарність з редакцією журналу „Всесвіт", що відстоює свої законні права", — зазначає в офіційному зверненні виконувач обов'язків президента НаУКМА Володимир Моренець.

(Закінчення на стор. 5)

КОМЕНТАР

Риба псується з голови

Лідія Корсун

Риба псується з голови, але українське законодавство не чує запаху, бо влада безпардонно „нагинає" під себе Конституцію. Президент Віктор Янукович незаконно отримав необмежені повноваження, тому що їх йому надала незаконна парляментська більшість, зформована ціною підкупу депутатів.

Діяльність такої влади неминуче пов'язана з порушеннями закону і з гучними скандалами.

Ось декілька скандалів у березні. Перший – залісский.

Залісся – це лісопаркова зона у Київській області площею майже 40 тис. гектарів лісу, яке за радянських часів було зоною відпочинку чиновників, але яким все ж користувалися і місцеві мешканці. У грудні 2009 році Президент Віктор Ющенко видав наказ ч. 1049, згідно з яким Залісся мало стати національним парком, відкритим для всіх, тобто передано у власність народові.

Але наступний Президент Віктор Янукович негайно перетворив Залісся в недоторкану зону своїх мисливських утіх. З бюджетних грошей витрачено 7 млн. грн. лише на металеву огорожу довжиною 60 кілометрів, яка відгородила всю цю територію. Звірину, призначену для відстрілу, доглядають чотири лісництва. Озброєна охорона слідкує за тим, аби не ступила за огорожу нога мешканця тутешніх сіл. Якщо хтось навпростець йде додому або збирає гриби, охорона б'є до крови а суди засуджують „порушників" до грошової кари.

Нещодавно журналісти, котрі досліджують проблему Залісся, прийшли з телекамерами до бюра директора цієї таємничої території, а він накинувся на них з кулаками, пошкодив телекамеру. Скандал дістав резонанс і потрапив на розгляд Комітету зі свободи слова Верховної Ради, під її тиском – до прокуратури. Але там і заглох.

Скандал другий: Пейзажна алея в Києві. Міністерство закордонних справ домоглося, після майже семи років боротьби з громадськістю, дозволу будувати для себе багатоповерховий житловий будинок в історичному місці в центрі столиці, на території Пейзажної алеї. Це одне з найулюбленіших місць усіх киян, особливо дітвори, гостей Києва. Неповторний куточок давнього Києва.

Апеляційний адміністративний суд столиці на законних підставах заборонив забудову. Окрім того, що на цій територія закону забороняє будівництво, є ще одна причина для заборони: ця земля входить в так звану буферну зону Софії Київської, яка є на обліку ЮНЕСКО як об'єкт всесвітньої спадщини, яку ні в якому разі забудовувати не можна. Але міністерство домоглося рішення Вищого адміністративного суду Киева, який 7 березня скасував рішення Апеляційного суду. Отож йдеться про порушення закону і державного, і міжнародного. Тепер залишилася надія тільки на громадськість, яка стала стіною на захист унікальної „Пейзажки" .

І до слова, абсолютно аналогічна історія з Андріївським Узвозом – київським Монмартом, який знає кожен чужоземець, хто хоч один раз відвідав нашу столицю. Художники навіть ночують там, захищаючи історичну вулицю від бульдозерів.

Скандал третій – гелікоптерний майданчик. Формальний ґарант Конституції і її реальний прорушник В. Янукович вирішив, що йому зі свого палацу у Межигір'ї на роботу на вул. Банкову зручніше буде діставатися гелікоптером, а не автом.

Отож з осені 2010 року на мальовничих схилах Дніпра неподалік Верховної Ради на площі 2.18 гектара йде ґрандіозна будова. Майданчик знаходитиметься на даху величезної будівлі, всередині трьох поверхів якої будуть бовлінг, приміщення для гри в покер, дискобар, танцювальна площа, касіно, сиґарний зал, залі для бенкетів, ресторани та інші розвагові заклади....Такий собі київський міні-Лас-Веґас для скоробагатьків. Це – ціною руйнування краси, яку кияни зберігали майже два тисячоліття. І знову ж: будівництво на цих особливо цінних землях заборонено законом, прийнятим в 2002 році під назвою „Історичні ляндшафти київських гір і долини річки Дніпра".

Крім усього, будівництво майданчика з самого початку викликає десятки запитань: за які гроші, хто будує, як назвати цю суперрозкіш чиновника в країні, де 80 відс. людей живуть нижче прожиткового рівня?..

Нарешті ще один березневий скандал – на виборчій дільниці Обухова, де 19 березня обирали мера міста і де депутат від Партії Реґіонів Петро Мельник застосував грубу фізичну силу до депутата Ірини Геращенко: згріб її в оберемок і намагався винести з дільниці.

„Де межа хамству і вседозволености влади?", – запитує потерпіла, а разом з нею – вся покривджена цією владою Україна, все світове українство, котрому ніколи не буде байдужа доля Української держави і українського народу.

Ню-Йорк

ДО 75-РІЧЧЯ ВЕЛИКОГО ТЕРОРУ В УКРАЇНІ

Криваві змагання катів України

Левко Хмельковський

3 липня 1937 року Йосиф Сталін видав директиву про початок акції розстрілу усіх громадян з антирадянськими настроями. Того ж дня народний комісар внутрішніх справ Микола Єжов повторив директиву телеграмою начальникам місцевих управлінь НКВД про початок Великого терору, у якій масовий розстріл названий „суворою ізоляцією за першою категорією".

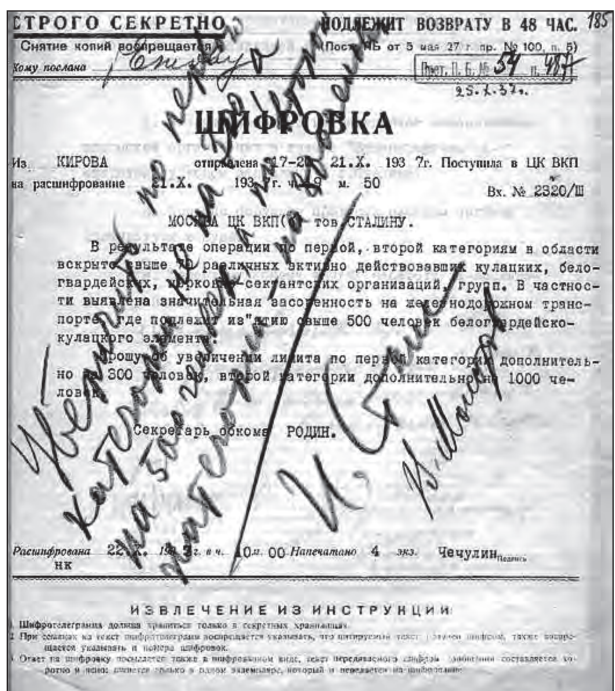
10 липня 1937 року народний комісар внутрішніх справ Української РСР (УРСР) Ізраїль Леплевський доповів М. Єжову, що в Україні плянується розстріляти („вкрай орієнтовно") 3,749 осіб, але усі „вороги" ще не виявлені, а на Донбасі і в Дніпропетровську число їх „явно применшене".

Негайно до Й. Сталіна були передані телеграми з областей, у яких число майбутніх жертв перевищувало передбачення І. Леплевського. Перший секретар Харківського обласного комітету Комуністичної партії (більшовиків) України (КП(б)У) Микола Гикало пропонував розстріляти 2,000 осіб, В. Чернявський з Вінниці – 479 осіб, Натан Марґолін з Дніпропетровська – 2,500 осіб, Павло Маркитан з Чернігова – 244 особи (він відгукнувся першим – вже 8 липня), Дмитро Євтушенко з Одеси – 886 осіб. Але М. Єжов наказом ч. 00447 30 липня 1937 року визначив своє число – розстріляти 8,000 осіб в УРСР впродовж чотирьох наступних місяців.

Це число жертв по областях України розподілив уже особисто І. Леплевський. Так з'явилося поняття „лімітів" на розстріл. Між 13 і 15 липня 1937 року у Києві визначили розміщення міжрайонних оперативних груп НКВД УРСР, які мали виконати директиву Й. Сталіна. В середньому – п'ять до сім груп в кожній області. Оперативний штаб з проведення репресій в УРСР очолив Матвій Герзон з Секретно-політичного відділу НКВД УРСР.

Визначені Москвою ліміти не вдовольнили місцевих провідників партійних організацій і управлінь НКВД, які негайно звернулися з проханням про збільшення лімітів. Почалося неймовірне змагання за збільшення числа розстріляних. Висловлювалися навіть образи, що в сусідніх областях дозволено розстріляти більше людей, ніж в даній області.

Одним з перших звернувся з подібною претензією Дем'ян Коротченко, який у 1937 році був першим секретарем обласного комітету Комуністичної партії не в Україні, а в сусідній Смоленській області Росії, де було наказано розстріляти 1,000 осіб. Д. Коротченко вже у 1938 році очолив Дніпропетровський обласний комітет партії, де продовжив каральну акцію і дослужився до посади голови уряду УРСР.

СТРОГО СЕКРЕТНО. ПОДЛЕЖИТ ВОЗВРАТУ В 48 ЧАС. 185
Снятие копий воспрещается (Пост. ЦИК от 5 мая 27 г. пр. № 100, п. 5)
Кому послана
Прот. П. Б. № 54 п. 487
25.X.37 г.

ШИФРОВКА

Из КИРОВА отправлена 17-20 21.X. 1937 г. Поступила в ЦК ВКП на расшифрование 21.X. 1937 г. ч. 19 м. 50
Вх. № 2320/Ш

МОСКВА ЦК ВКП(б) тов. СТАЛИНУ.

В результате операции по первой, второй категориям в области вскрыто свыше 70 различных активно действовавших кулацких, белогвардейских, церковно-сектантских организаций, групп. В частности выявлена значительная засоренность на железнодорожном транспорте, где подлежит из'ятию свыше 500 человек белогвардейско-кулацкого элемента.

Прошу об увеличении лимита по первой категории дополнительно на 300 человек, второй категории дополнительно 1000 человек.

Секретарь обкома РОДИН.

Расшифрована 22.X. 1937 г. в ч. 10 м. 00 Напечатано 4 экз. Чечулин

ИЗВЛЕЧЕНИЕ ИЗ ИНСТРУКЦИИ

1. Шифротелеграмма должна храниться только в секретных хранилищах.
2. При ссылках на текст шифротелеграммы воспрещается указывать, что цитируемый текст [illegible] шифром, также воспрещается указывать и номера шифровок.
3. Ответ на шифровку посылается также в шифрованном виде, текст передаваемого шифром [illegible] составляется коротко и ясно: пишется только в одном экземпляре, который и передается на шифрование.

Резолюція Йосифа Сталіна на проханні про збільшення ліміту на розстріл: „Збільшити за першою категорією не на 300, а на 500 осіб, а за другою категорією – на 800 осіб". Документ підписав також голова уряду В'ячеслав Молотов.

Керівники областей сприйняли Великий терор як чергову партійно-господарську кампанію. Жоден з них не насмілився залишитися в межах первісно визначеного ліміту.

Не вдовольнився московським лімітом і І. Леплевський, який 6 вересня 1937 року вдруге звернувся до М. Єжова з проханням збільшити ліміт на розстріл в УРСР на 4,200 осіб, але М. Єжов відгукнувся лише на третє його звертання 15 вересня. Ліміт на розстріл сягнув 12,500 осіб. Своє прохання І. Леплевський обґрунтував тим, що в областях вже засуджено до розстрілу більше людей, ніж дозволено лімітом Москви.

Провідними у вимогах збільшення лімітів стали Одеська, Вінницька і Київська області, де у 1937 році було розстріляно найбільше людей. Управління НКВД там очолювали Микола Шаров (Шавер) – у Києві, Микола Федоров – в Одесі і В. Чернявський – у Вінниці.

22 вересня 1937 року були утворені чотири нові області – Полтавська, Житомирська, Кам'янець-Подільська і Миколаївська, звідки надійшли вимоги встановити для них нові, вищі ліміти. Подібне сталося у Сталінській і Ворошиловградській областях, утворених пізніше, 3 червня 1938 року. На теренах Миколаївської области до її утворення було засуджено 1,788 осіб, а від її утворення до кінця року було репресовано 6,063 особи.

В очікуванні нових лімітів з Москви І. Леплевський, відповідаючи на вимоги з областей, перерозподіляв ліміти між ними. Але Москва не забарилася. 17-21 жовтня І. Леплевському було виділено додатковий ліміт на розстріл 5,950 осіб замість 4,500, про що він просив. Одночасно тривало засудження арештованих до ув'язнення в таборах Сибіру, але розстрілам Москва надавала перевагу. 17 жовтня 1937 року І. Леплевський телеграмою докоряв начальникам управлінь НКВД в областях за те, що вони висилали в табори людей, непридатних до фізичної праці. Він вимагав збільшити розстріли.

Якщо на початок акції на одного розстріляного в УРСР припадало 2.6 засуджених до таборів (8,000 проти 20,800), то на кінець 1937 року співвідношення становило 2.6 до 1.5 (32,715 розстріляних проти 50,407 ув'язнених).

3 листопада 1937 року М. Єжов зажадав прискорити завершення акції, і І. Леплевський негайно, 11 листопада, відгукнувся проханням збільшити ліміт на розстріл ще на 4,000 осіб. Москва погодилася.

11 грудня 1937 року І. Леплевський попросив дозволу розстріляти ще 6,000 осіб і знову отримав згоду. Таким чином первінний ліміт 8,000 осіб зріс до 32,715 жертв. Москва і Київ боялися звинувачення Й. Сталіна у втраті „пильности", а тому змагалися у нарощуванні лімітів.

На початку 1938 року в Москві збагнули, що табори Сибіру і в'язниці переповнені. Було наказано розстріляти частину в'язнів. Ліміт на розстріл в'язнів в таборах НКВД становив 10 тис. осіб, але від серпня до грудня 1937 року було розстріляно 30,178 в'язнів.

Одночасно в лютому 1938 року Москва визначила нові ліміти на розстріли в УРСР, які вперше перевищили ліміти на ув'язнення в таборах. Москва цим рішенням відгукнулася на спроби управлінь НКВД в областях України „висилати" за межі республіки якомога більшу частину арештованих. Йшлося також про клопоти Києва з проведенням масових страт і похованням трупів. Москва усе ж вважала розстріл раціональнішим заходом.

НКВД УРСР, доводячи областям додаткові ліміти, також зобов'язувала їх до нових розстрілів. 8 серпня 1937 року І. Леплевський писав начальникам обласних управлінь НКВД: „Встановлено, що в багатьох великих апаратах НКВД немає оперативної роботи і арештовані налічуються одиницями. Могильов-Подільський – один арештований, Тульчин – два арештованих, Кам'янець – дев'ять. Майже такий же стан в ряду інших пунктів. Начальники обласних управлінь зобов'язані негайно перевірити, чи не

(Закінчення на стор. 17)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

9 травня без червоних прапорів

ТЕРНОПІЛЬ. — Розпорядженням голови Тернопільської обласної ради 9 травня в області заборонено використовувати символіку СРСР, комуністичну і нацистську символіки. Про це 7 травня повідомили у прес-службі Тернопільської облради. „Заборонити використання 9 травня 2012 року: на території Тернопільської области символіки неіснуючої тоталітарної держави – СРСР, комуністичної і нацистської символіки у приміщеннях, будівлях і спорудах державної, комунальної та інших форм власности. Рекомендувати районним, міським, селищним, сільським радам области забезпечити неухильне і повне виконання вимог даного розпорядження на відповідних територіях", – сказано в розпорядженні. *(„Кореспондент")*

Львів відзначив 756-річчя парадою

ЛЬВІВ. — 5-6 травня Львів святкував 756-річчя. З цієї нагоди центром міста пройшла святкова парада, в якій взяли участь понад 4,000 осіб. Як повідомили в прес-службі Львівської міськради, традиційно парада розпочалася з площі Міцкевича і дійшла до площі Ринок. Після паради відбулися урочисті збори з нагоди Дня міста Львова. У зв'язку з святом, жителів міста привітав його посадник Андрій Садовий. „Вітаю всіх з Днем народження нашого Львова. 756 років тому перший раз з'явилася згадка про те, що король Данило заснував Львів – місто, що пройшло важкі часи, веселі часи, успішні часи. Місто, що має славну, красиву, чисту і довгу історію. Я всім нам з Вами, всім жителям міста, всім львів'янам бажаю багато здоров'я, Божої милости та великої єдности Слава Львову, Слава Україні!", – привітав львів'ян А. Садовий. *(„День")*

Напередодні III конкурсу п'єс

КИЇВ. — Мистецька майстерня „Драбина" та Міжнародний драматургічний фестиваль „Драма.UA" 7 травня оголосили III конкурс українських п'єс „Драма.UA–2012". Конкурс створений з метою популяризації сучасної української драматургії, пошуку молодих авторів, а також просування актуальної української драми на театральні сцени та до літературних видань. Роботи учасників та переможців попередніх конкурсів вже неодноразово публікувалися у різних профільних виданнях, у формі читань презентувалися на багатьох фестивалях та як окремі акції, а також до деяких з них готують театральні вистави. На цьогорічний конкурс автори можуть надсилати свої праці до 1 серпня, заповнивши он-лайн анкету. Переможців журі визначить до 1 вересня і опублікує висліди на сайті, а також оголосить на III Фестивалі сучасної драматургії „Драма.UA". Під час фестивалю також відбудуться читання-презентації п'єс-переможців. *(„День")*

У Донецьку побили американця і англійця

ДОНЕЦЬК. — 7 травня у Донецьку невідомі побили громадян США і Великобританії. Про це 8 травня повідомила керівник пресслужби Донецького міського управління міліції Ольга Почкалова. „У Калінінський районний відділ міліції з лікарні надійшло повідомлення про те, що до них за допомогою звернулися двоє чужоземних громадян. В одного з них – перелом руки, в іншого перелом виличної частини щелепи", – розповіла О. Почкалова. Один з постраждалих приїхав до Донецька з США, інший – з Англії. За даним фактом порушено кримінальну справу за ч. 1 ст. 122 Кримінального кодексу (умисне тілесне ушкодження середньої тяжкости). У рамках розслідування справи проводиться перевірка обставин події, включаючи вивчення записів камер відеоспостереження. Керівник прес-служби не змогла повідомити, з якою метою чужоземні громадяни прибули до Донецька. Крім того, чужоземець заявив, що українські міліціонери вкрали з його кишені 40 евро. *(„Кореспондент")*

АМЕРИКА І СВІТ

Польща закликає знайти розв’язку

ВАРШАВА, Польща. — Президент Польщі Броніслав Коморовський 8 травня під час телефонної розмови з Президентом України Віктором Януковичем закликав його знайти спосіб вирішення справи екс-глави українського уряду Юлії Тимошенко. Про це йдеться в повідомленні канцелярії польського Президента: „У розмові Президент Польщі Броніслав Коморовський закликав Президента В. Януковича знайти рішення, які зроблять можливим проґрес у справі Ю. Тимошенко“. В канцелярії також нагадали, що на минулому тижні Б. Коморовський закликав українську владу внести такі зміни в національне законодавство, котрі б унеможливили кримінальне переслідування за політичні рішення. *(УНІАН)*

Українці в Польщі просять за Ю. Тимошенко

ПЕРЕМИШЛЬ, Польща. — Учасники другого Конґресу українців у Польщі закликають Президента України Віктора Януковича звільнити експрем’єр-міністра Юлію Тимошенко, щоб вона могла взяти участь у парляментських виборах в жовтні цього року. Про це сказано у заяві учасників конґресу, що відбувся наприкінці квітня в польському Перемишлі. „Звертаємося до Президента України В. Януковича з закликом зробити все, щоб опозиційні політики вийшли на свободу і включилися в політичне і державне життя. Арбітром в політиці має бути народ, а не в’язниця“, – йдеться в заяві. Учасники конґресу висловили стурбованість останніми подіями в Україні, які, на їхню думку, перешкоджають інтеґрації з Европейським союзом і ставлять Україну в один ряд з „авторитарними режимами“. Вони відзначили, що майбутнє України буде залежати від того, якими будуть парляментські вибори восени цього року. Українці в Польщі висловили стурбованість „змінами до виборчого законодавства, тиском на мас-медія та розповсюдженням атмосфери необмеженого використання адмінресурсу“, а також загрозою визнання російської другою державною мовою, що, на їхню думку, призведе до марґіналізації української мови. Як повідомляв сайт „VIDIA“, громадські організації українців у Чехії також звернулися до колишнього прем’єр-міністра України Ю. Тимошенко з проханням припинити голодування. *(VIDIA)*

Аґенти ЦРУ унеможливили теракт

ВАШІНҐТОН. — Американські спецслужби повідомили 7 травня про розкриття змови проти США, яку готували в Ємені бойовики „Аль-Каїди“. За інформацією місцевих мас-медія, аґенти Центрального розвідувального управління (ЦРУ) перехопили бомбу, схожу на ту, яку смертник Умар Фарук Абдулмуталаб намагався підірвати 2009 року в літаку, що прямував до Дітройту. І той, і нинішній вибухові пристрої кріпляться до спідньої білизни. Подробиці затримання та об’єкт, який плянували атакувати терористи, не відомі. Президент Барак Обама був поінформований про цю змову ще у квітні. Співробітники його уряду кажуть, що загрози громадській безпеці вже немає. *(Радіо „Свобода“)*

Н. Ґінґрич зрезиґнував з перегонів

ВАШІНҐТОН. — Колишній речник Палати Представників США Нют Ґінґрич заявив 4 травня, що він офіційно виходить з перегонів за президентську номінацію від Республіканської партії. Під час участи в кампанії він виграв праймеріз лише в двох штатах, але накопичив понад 4 млн. дол. боргу. Н. Ґінґрич розглядався в якості сильного претендента після того, як він виграв попередні вибори в Південній Каролайні у січні, але його кампанія почала слабшати після поразки на Фльориді. Йому вдалося виграти ще в одному штаті – в його рідній Джорджії у березні. Минулого тижня Н. Ґінґрич програв у п’яти штатах. Він заявив, що він зосередиться на тому, аби допомогти республіканцям здобути більше місць у Сенаті, де вони в меншості, та утримати більшість у Палаті Представників. Н. Ґінґрич, який займав дуже критичну позицію у відношенні до М. Ромні під час попередніх виборів, заявив, що тим не менш М. Ромні буде кращим президентом для країни, ніж Барак Обама, що виборює другий термін. *(„Голос Америки“)*

Вшановано пам’ять вояків УПА

Євген Цимбалюк

ГУРБИ, Рівненська область. – У селі Гурби 17 квітня було відтворено події найбільшого в історії Української Повстанської Армії бою проти військ НКВД в 1944 році.

На урочистості завітали громадські діячі України Олег Тягнибок і Віктор Матчук, лавреат Шевченківської премії письменник Василь Шкляр, який виступив перед присутніми.

На честь загиблих вояків УПА в Свято-Воскресенському монастирі відбулося Богослужіння, а біля колони Божої Матері – Поминальний молебень, який відслужили священики Української Православної Церкви Київського патріярхату на чолі з Архиєпископом Рівненським і Острозьким Іларіоном.

До могили вояків були покладені квіти від вдячних патріотів України. Потім відбулося відтворення бою далекого квітневого дня 1944 року.

Вшанування пам’яті вояків Української Повстанської Армії в селі Гурби.

Виставка плякатів про повстанський рух

Тетяна Будар

ЛІСНИКИ, Тернопільська область. – 1 квітня в Народному домі села відбулася виставка-презентація документів, світлин та підпільної повстанської літератури „Правда про УПА“, присвячена 70-річчю створення Української Повстанської Армії. Організатори виставки – громадсько-політичний діяч, краєзнавець, депутат Бережанської міської ради Олег Захарків разом з місцевими активістами зібрав чимало цінних історичних матеріялів про трагічні сторінки історії свого села і краю.

Велике зацікавлення викликали вперше виставлені копії документів з архіву КҐБ про діяльність повстанського руху в краї, зокрема про сотенного Василя Шепету („Чорного“). Тема повстанського руху, в якому брали активну участь патріоти-лісниківці, займе почесне місце на сторінках книжки про село Лісники, над створенням якої нині працюють місцеві активісти.

На виставці „Правда про УПА“ у селі Лісники, Тернопільська область. (Фото: Олег Захарків)

Заява Миколи Азарова виявилася брехнею

Сергій Лещенко, „Українська правда“

15 грудня 2011 року „Українська правда“ писала про маєток сина прем’єра Олексія Азарова в одному з найпрестижних районів Відня. О. Азаров залишив сліди своєї віденської нерухомости, коли заповнював установчі документи австрійської організації „Sustainable Ukraine“. Коли „Українська правда“ навідалася за цією адресою, то виявила там розкішний маєток.

Обидва Азарови всіляко уникали коментарів щодо австрійської нерухомости. Вони так би і тримали оборону мовчанням, якби під час участі прем’єра у програмі телеканалу „Інтер“ журналістка аґентства „Франс-Прес“ Ганна Цуканова публічно не запитала у нього про австрійський маєток.

„Мій син дійсно працював дипломатом і потім жив певний час у Відні, і дійсно знімав там квартиру, – відповів Прем’єр Микола Азаров. Заінтриґована почутим, „Українська правда“ почала з’ясовувати, коли саме син М. Азарова значився дипломатом у австрійській столиці та орендував там квартиру. „Українська правда“ надіслала запити до Міністерства закордонних справ, Міністерства економічного розвитку і торгівлі з проханням повідомити, в які роки працював у Посольстві у Відні О. Азаров.

Обидва міністерства відповіли, що син прем’єра жодного дня не працював у Австрії як дипломат. У 1998-2000 роках О. Азаров був працевлаштований у Торговельно-економічній місії України у Гельсінкі, а у 2000-2001 роках О. Азаров працював у Женеві, радником Представництва України при відділенні ООН.

Таким чином, озвучена прем’єр-міністром на всю Україну версія про те, що його син працював у Відні дипломатом і тому орендував там житло, виявилася банальною брехнею. Ми і далі станом на 9 травня вимагаємо від прем’єр-міністра і його сина пояснити, яким чином О. Азаров обзавівся нерухомістю в Австрії, яка значилася місцем його проживання щонайменше до листопада 2011 року.

Адам Міхнік ...

(Закінчення зі стор. 1)

замість сили арґументу використовує арґумент сили, копає собі політичну могилу. Більше того, він кривдить власний народ. Український народ цього не заслуговує.

Громадська думка демократичних країн, після неодноразових дипломатичних кроків, відреаґувала правильно. Вона виразно для Президента В. Януковича та всього світу засудила ув’язнення Ю. Тимошенко та інших провідників української демократії.

Ми, поляки, добре розуміємо Президента Федеративної Республіки Німеччина Йоахіма Ґаука, який не хоче подати руку Президентові В Януковичеві, що знущається над провідницею великої опозиційної партії.

Ми усвідомлюємо, що ситуація Польщі, співорганізатора чемпіонату „Евро-2012“ та сусіда України, інакша. Польська держава не може закликати до бойкоту та брати в ньому участь. Тому особливого значення набуває голос польського громадянського суспільства.

Українці повинні почути, що Польща – на боці української свободи, а не на боці тих, які цю свободу потоптали.

Цього вимагає польська традиція, польська гідність та польські державні інтереси.

Закликаємо Президента В. Януковича звільнити Ю. Тимошенко.

Почався суд над „організатором 9/11“

ҐВАНТАНАМО, Куба. — Халід Шейх Мохамед, якого у США вважають основним організатором терактів 11 вересня 2001 року, та чотири його прибічники 6 травня постали перед військовим судом на базі Ґвантанамо, де їм висунули офіційні звинувачення.

У 2002 році США на військово-морській базі у затоці Ґвантанамо була відкрита тюрма для підозрюваних у тероризмі. У в'язниці багато років без представлення звинувачень утримувалися сотні чужоземних громадян, вони скаржилися на тортури і нелюдські умови утримання.

Президент Барак Обама у січні 2009 року розпорядився призупинити всю діяльність військової прокуратури у в'язниці Ґвантанамо і пообіцяв закрити цей заклад. Однак, ця обіцянка Президента так і залишилося невиконаною. Не отримавши підтримки у Конґресі, глава держави на початку березня 2011 року дав вказівку відновити військові суди щодо утримуваних у в'язниці на Ґвантанамо підозрюваних у тероризмі.

Х. Ш. Мохамед, як і чотири інших підсудних, відмовились відповідати на запитання суддів трибуналу. Один з них дуже емоційно заявив, що „американці можуть вбити його до кінця судового процесу“.

У 2009 році уряд Президента Б. Обами плянував судити Х. Ш. Мохамеда та його спільників у цивільному суді у США, проте багато політиків заявили, що такий сценарій є неприйнятним і що він ставить під загрозу безпеку країни. В квітні 2011 року Білий Дім відмовився від таких плянів.

Підсудних звинувачують у плянуванні та здійсненні атак 11 вересня 2001 року. Також серед звинувачень є викрадення літаків, злочинна змова та знищення майна.

На засіданні в Ґвантанамо, яке тривало протягом дев'яти годин, змогли бути присутніми декілька родичів жертв, загиблих під час теракту у баштах-близнюках Всесвітнього торговельного центру (ВТЦ) у Ню-Йорку.

У два хмаросяги ВТЦ і в будівлю Пентаґону 11 вересня 2001 року вдарилися три літаки, керовані терористами. Четвертий розбився у штаті Пенсильванія. Внаслідок терактів загинуло близько 3,000 осіб з 80 країн світу. Відомо, що на двох літаках, які впали на хмаросяги ВТЦ, у цілому загинули 157 осіб. Крім того, загинули 343 пожежники. Відповідальність за теракти взяла на себе „Аль-Кайда“.

Жоден з п'яти звинувачуваних не визнав себе винним у вбивствах та тероризмі. Якщо підсудних визнають винними, їм загрожує смертна кара.

Протягом попередніх спроб судити Х. Ш. Мохамеда він заявляв, що визнає себе винним.

За словами адвоката Х.Ш. Мохамеда, його підзахисний відмовляється слухати суддю та відповідати на його запитання на знак протесту проти тортур, яких він начебто зазнав у камері, та через те, що вважає трибунал несправедливим.

Слухання довелось відкласти, коли всі підсудні відмовились надягати навушники, які забезпечували переклад на арабську мову. Суд продовжив свою працю, коли до залі суду прибув перекладач.

За прогнозами одного з адвокатів підсудних, Джеймса Конела, суд триватиме декілька років.

Пакистанець за походженням Х. Ш. Мохамед народився у Кувейті. Заарештували його у Пакистані у 2003 році та у 2006 привезли до бази Ґвантанамо.

За даними Пентаґону, Х. Ш. Мохамед раніше повністю взяв на себе відповідальність за скоєння атак 11 вересня. *(Бі-Бі-Сі, „Кореспондент“)*

Парлямент Канади...

(Закінчення зі стор. 1)

ливий виступ, а також усім членам Парляменту за їхню неупереджену підтримку цього важливого не тільки для українського світу документу“.

Під час схвалення цієї пропозиції Палатою Громад у парляментській залі були присутні члени Ради українських Церков та релігійних організацій, які приїхали до Канади спеціяльно для участи в українсько-єврейській програмі під назвою „Відзначення Митрополита Андрея Шептицького і його спадщини“, започаткованій головою Дорадчого Українсько-Єврейського комітету Джеймсом Темерті та середовищем КУК.

„Я пишаюся тим, що християни, євреї і мусульмани об'єдналися заради вшанування Митрополита Шептицького, – підкреслив Дж. Темерті. – Це сталося за активного сприяння з боку Ватикану і Яд Вашема у визнанні нашого Митрополита як одного з праведників серед усіх націй, „велетня духу“, як про нього справедливо висловлася людина, котра пережила трагедію Голокосту. Ми маємо привілей вшанувати Митрополита і привернути загальну увагу до моральної сили, що йде від його спадщини“.

Міністер громадянства, іміґрації і багатокультурности Дж. Кені, подаючи на розгляд депутатів пропозицію офіційно вшанувати гуманістичну діяльність Митрополита Андрея Шептицького, зокрема сказав:

„Нам дуже приємно, що до нас приєдналися релігійні провідники з України і відбулися консультації на всіх рівнях. Мені приємно оголосити наступну пропозицію і отримати одноголосну згоду.

Митрополит Андрей Шептицький був провідником найбільшої західньоукраїнської релігійної групи протягом Другої світової війни, і коли протягом цього найтемнішого періоду в історії Европи нацисти винищували євреїв, він голосно висловився проти антиєврейського насилля і звернувся з закликом до вірян „Не убий!“. Сьогодні, коли представники всіх українських конфесій – християни, євреї і мусульмани відвідують Канаду з метою вшанування діянь Митрополита Андрея Шептицького, який врятував від смерти 160 евреїв, – і дехто з врятованих нині є у цій залі, – Палата має моральне і формальне право на визнання і вшанування сміливих діянь Митрополита, його живого співчуття до пригноблених українських євреїв, його взірцевого служіння фундаментальним правам людини як найвищого зобов'язання перед людством“.

Член Палати Громад Т. Опіц сказав у своєму виступі:

„...З подивом і великим схваленням ми дізнаємося, що протягом найтемнішого періоду в історії Европи, коли нацисти винищували євреїв у Східній Европі, жили і діяли ті особистості, котрі не побоялися виступити проти вбивств і зробити те, що було єдино правильним. Серед цих людей був Андрей Шептицький, глава Української Греко-Католицької Церкви, який, ризикуючи своїм життям і життям священиків, рятував євреїв від певної смерті. Дякуємо йому за таку велику жертву і порятунок життя 160 євреїв.

Провідники Ради українських церков і релігійних організацій, які представляють християн, євреїв і мусульман України, приєдналися до нас в Отаві сьогодні для вшанування сміливих діянь Митрополита Шептицького... Митрополит Шептицький прожив надихаюче життя. Нехай його діяння служать прикладом для всіх нас і взірцем боротьби зі злом, боротьби за правду“.

КУК

Рейдерська загроза...

(Закінчення зі стор. 2)

Про ситуацію, що відбувається навколо відомого журналу, про перебіг подій, пов'язаних із рейдерською атакою, розповіли учасники прес-конференції: шеф-редактор „Всесвіту“ Олег Микитенко, головний редактор журналу у 1970-1978 роках, Герой України Дмитро Павличко, юрист журналу Сергій Костянчук.

Дмитро Дроздовський – заступник головного редактора журналу „Всесвіт“, модератор прес-конференції.

АМЕРИКА І СВІТ

М. Ахмадінеджад втратив підтримку

ТЕГРАН, Іран. — Остаточні результати другої тури парляментських виборів, які відбулися в Ірані 4 травня, вказали на значну поразку прихильників Президента Махмуда Ахмадінеджада, що може мати вплив на вислід президентських виборів, запланованих на наступний рік. Згідно з даними, оприлюдненими 5 травня державними засобами масової інформації Ірану, прихильники М. Ахмадінеджада здобули лише13 з 65 місць у парляменті і, таким чином, значно послабили його вплив у 290-особовому законодавчому органі. Опоненти Президента здобули 41 місце, незалежні кандидати – 11 місць Перша тура парляментських виборів в Ірані відбувся у березні. Тоді суперники М. Ахмадінеджада, які виступають на підтримку верховного провідника Ірану, аятоли Алі Хаменеї, також здобули більшість місць. *(„Голос Америки“)*

Закликають реформувати Церкву

ДУБЛІН, Ірляндія. — Група ірляндських священиків закликала до радикальних реформ у Католицькій Церкві, які, на їхню думку, потрібні, аби реабілітувати Церкву після хвилі секс-скандалів. Асоціяція католицьких священників, яка зараз представляє близько чверти священнослужителів Ірляндії, провела зустріч 6 травня в столиці країни, Дубліні. У ході зустрічі група заявила, що Церква може відновити довіру громадян, якщо відважиться провести фундаментальні зміни. Ватикан повинен скасувати обов'язковий целібат для священиків і дозволити посвячення у сан жінок, вважають в Асоціяції. *(Бі-Бі-Сі)*

В. Путін – знову Президент Росії

МОСКВА. — 7 травня, в Москві відбулася інавґурація Володимира Путіна, який змінив на пості Президента Росії Дмитра Медведєва. На ґанку Великого Кремлівського палацу комендант Московського Кремля позвітував обраному Президентові. Під президентські фанфари повз гостей і ґвардійців Президентського полку В. Путін пройшов до Андріївської залі. Потім В. Путін присягнув на особливому екземплярі російської Конституції, яка зазвичай зберігається в президентській бібліотеці. Це і вважається моментом вступу на посаду нового глави держави. В. Путін зачитав присягу в присутності Дмитра Медведєва, голови Конституційного суду Росії Валерія Зорькіна, голів палат Федеральних зборів, а також 3,000 гостей, запрошених на церемонію. Нагадаємо, В. Путін обіймав посаду Президента з 2000-го по 2008 рік. У березні цього року він переміг на президентських виборах, набравши, за офіційними даними, понад 60 відс. голосів. Цього разу термін повноважень В. Путіна складе шість років. Як очікується, Д. Медведєв змінить В. Путіна на посту глави уряду Росії, а також очолить партію „Єдину Росію“. *(„Кореспондент“)*

Новий президент Франції багато обіцяє

ПАРИЖ. — Вислiди другої тури президентських виборів засвідчили невдоволення французів високим безробіттям та політикою скорочення витрат, яку проводив чинний уряд. На виборах 6 травня провідник Соціялістичної партії Франсуа Оланд здобув перемогу над чинним Президентом – консерватором Ніколя Саркозі. Він буде першим лівоцентриським Президентом Франції за майже 20 років. Згідно з оприлюдненими 7 травня остаточними вислідами голосування, Ф. Оланд набрав 51.6 відс. голосів, Н. Саркозі – 48.4 відс. Чинний Президент офіційно передасть владу 15 травня. Ф. Оланд виступає проти багатьох заходів жорсткої економії у Франції. Він обіцяє швидко перейти до реалізації своєї передвиборчої програми, яка передбачає підвищення податків для багатих, щоб покращити фінансування державних витрат. Очікується, що він також спробує переглянути проведення заходів жорсткої економії, запроваджених Европейським союзом. Президент США Барак Обама у телефонній розмові привітав Ф. Оланда з перемогою і запросив його у Білий Дім напередодні зустрічей Великої вісімки та НАТО, які відбудуться в кінці цього місяця. *(„Голос Америки“)*

Жіночі долі в Україні

Наступної неділі у США відзначатимуть День Матері. В Україні жінки покищо не мають нагоди святкувати цього дня. Усе частіше в засобах масової інформації світу з'являються тривожні повідомлення про те, що в Україні дискримінують проти жінок. Зростає число злочинів проти жінок – випадків насильства, покалічення, жорстоких вбивств. В Україні немає окремого закону про запобігання статевому насильству над жінкою. Практично неможливо знайти статистику звернень потерпілих та розкриття справ. Багато з тих жінок, які наважуються заявити про зґвалтування, в слідчому і судовому процесі відмовляються від скарг, щоб уникнути принизливих процедур. Жінки рідко звертаються зі скаргами, маючи страх помсти і незахищености від неї, звичку відчувати власну вину, небажання ганьбити сім'ю. На селі жінки в своїй більшості не вважають за насильство погрози, словесні образи, іґнорування інтересів. Багато жінок, що погоджуються на пропозицію „працювати за кордоном", опиняються в рабстві, втрачаючи право на життя. Проте потерплі не звертаються до правоохоронних органів і громадських організацій. В Україні досі немає закону про соціяльний захист українських громадян за кордоном.

В Україні поширено міт, що безпліддя – це жіноча проблема. Фахівці ж вважають, що існує лише безпліддя подружньої пари. Але в Україні немає конкретного фахівця, який займався б цією проблемою серед чоловіків.

На праці жінка в Україні отримує на третину меншу платню, ніж чоловік, вдома вона має ще кілька годин праці, яка не оплачується і не враховується, з дітьми жінки проводять набагато більше часу, ніж чоловіки. Через низьку самооцінку та трудову перевантаженість кількість жінок при владі зменшується пропорційно до її рівня. Депутати схвалюють більше представництво жінок у політиці, проте не дають їм такої ж можливости, як чоловікам.

На промислових підприємствах та в сільському господарстві працює близько 2.5 млн. жінок, що складає понад третину від загальної кількости працюючих в Україні. Виведення жінок з важких, шкідливих і небезпечних умов праці, з нічних змін проводиться повільно. У 2011 році було виведено з шкідливих та небезпечних умов праці понад 10 тис. жінок, але 250 тис. жінок продовжують працювати в таких умовах. Частка важкої ручної праці жінок залишається високою в аґрарній галузі, на цегельних заводах, в будівництві, суднобудуванні. Вкрай незадовільно забезпечуються жінки спецодягом і засобами індивідуального захисту.

Однією з найсерйозніших проблем жіночого руху є подолання звичних стереотипів, за якими іґнорується особистісне життя жінки, а соціяльна її роля зводиться тільки до обслуговування чоловічої частини населення та родини. Більшість жінок ще нездатна збагнути проблему нерівности за статевою ознакою, а тому не пробує її протистояти. Суспільство теж не готове сприйняти жіночий рух як важливий і вагомий чинник розвитку. Серйозною перешкодою є недостатня поінформованість суспільства про жіночий рух в Україні. Діяльність жіночих організацій не потрапляє в поле уваги засобів масової інформації. Жіночі організації прагнуть створити власний інформаційний простір, але для цього у багатьох, особливо молодих об'єднань покищо немає фінансових ресурсів.

Осмислення реального стану жінок та бажання утвердження нового змісту соціяльної ролі жінки має стати важливим чинником демократії в українському громадянському суспільстві, місця України в европейському та світовому співтоваристві.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Газета заснована у 1893 році — Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич
Редактори: Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто

FOUNDED IN 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800 **E-mail:** svoboda@svoboda-news.com
Fax (973) 644-9510 **Website**: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:
Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: $65.00 на рік, $40.00 на півроку.
Для членів УНСоюзу – $55.00 на рік, $35.00 на півроку.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda".
Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ"

Адміністрація	Володимир Гончарик	☎ (973) 292-9800 x 3041 **E-mail**: admin@svoboda-news.com
Оголошення	Володимир Гончарик	☎ (973) 292-9800 x 3040 **Fax** (973) 644-9510 **E-mail** adukr@optonline.net
Передплата	Марійка Пенджола	☎ (973) 292-9800 x 3042 **E-mail** subscription@svoboda-news.com

ІСТОРІЯ

Погляд на себе

(До 60-ліття Українського Національного Музею в Чикаґо)

Данило Яневський

Сьогодні це вже історія, але історія, котра не перестає хвилювати і викликати прерізні думки. Отож цікаво довідатися, як сприймали феномен Дивізії „Галичина" її сучасники.

У фондах Українського Національного Музею в Чикаґо зберігаються документи, особисті речі вояків 14-ої ґренадирської Дивізії „Галичина" (14 Division Grenadiere der Waffen-SS „Galizien"). Вона існувала в 1943-1945 роках і була укомплектована українцями-галичанами. Від 19 квітня 1945 року офіційна назва формації – 1 Українська Дивізія Української Національної Армії. Як добре відомо, ані сама Дивізія, ані війська СС в цілому ніколи до кримінальної відповідальности за скоєння військових злочинів або злочинів проти людства не притягалися (окрім окремих вояків – за скоєння конкретних вчинків). Більше того, вояки цих підрозділів в масі своїй перейшли в повоєнній Німеччині процес денацифікації, деякі з них служили в бундесвері, деякі – навіть у війську східної Німецької Демократичної Республіки.

Попри це, ставлення до цього військового підрозділу та до його вояків в сучасній Україні є предметом надзвичайно гострої, надмірно політизованої та безкомпромісної суперечки, насамперед – між комуністами та „реґіоналами", з одного боку, і представниками національно-демократичних сил – з другого.

Тим часом існують неспростовні документальні матеріяли, які дозволяють „навести фокус" на історію Дивізії „Галичина" , багато ветеранів якої опинилися в повоєнні часи на території Великої Британії, Канади, США, зокрема замешкали і в Чикаґо.

Ось уривок споминів, які дозволяють уточнити ставлення українських політичних сил до ініціятиви галицького генерал-губернатора Отто Вехтера, який у березні 1943 року за погодженням зі своїм безпосереднім начальником – рейхсфюрером СС та міністром внутрішніх справ Генріхом Гіммлером виступив з ініціятивою створення галицької дивізії „Ваффен-СС". Автор споминів (ім'я, на жаль, не збереглося) пише: „Очевидно, підпілля ОУН мусіло зайняти становище до цієї справи. ... В ім'я правди треба сказати, що коли в колах підпілля погляди на концепцію були більше-менше однозначні, то щодо справи набору до дивізії такої однозгідної опінії не було".

Одна група підпільників на чолі з Романом Шухевичем, – вказує мемуарист, – „заступала думку, щоб наборові не противитись, а навіть щоб значну кількість військово-здатної молоді з кругів підпілля вислати на вишкіл до дивізії". Цієї думки були тож військовики, згуртовані в Краєвому Військовому Штабі (КВШ) Організації Українських Націоналістів Львівського краю. „Рішучими" противниками цієї концепції виступили керівники Головної Команди Української Повстанської Армії – Клим Савур та Леонід Ступницький, яких підтримували Краєві Проводи ОУН на північно-західніх та південно-західніх українських землях (Волинь-Полісся та Трансністрія), „які вимагали перевести акцію бойкоту набору до дивізії". Нарешті, „тимчасовий Провідник ОУН Максим Рубан (один з псевдонімів Миколи Лебедя. – Д. Я.) цієї справи сам вирішувати не хотів, почалося узгоджування протилежних становищ...". Після тривалих дискусій „акцію „поборювання" дивізії було закінчено", до її рядів зголосилося 80 тис. добровольців.

Далі автор пише про те, що ініціятива створення Дивізії виходила безпосередньо від губернатора О. Вехтера, який у такий спосіб „бажав змінити своє становище серед сатрапів III Райху". Діяв він за згодою Г. Гіммлера, але супроти волі генерал-губернатора Генеральної губернії (тобто окупованої Польщі і, отже, Галичини) Ганса Франка. Більше того, автор спомини подає погляди західніх дослідників, згідно з якими Адольф Гітлер нічого не знав про ініціятиву О. Вехтера та Г. Гіммлера аж до 23 березня 1945 року! Ще більше: за свідченням цитованого мемуариста, на спеціяльній нараді 8 червня 1943 року у ставці в Растенбурґу, „Гітлер з усією рішучістю висловився проти набору українців та інших „східніх" народів до німецької армії".

Другий документ – лист генерал-хорунжого Михайла Садовського „До Пана Президента 360 Українського Відділу Канадійського Леґіону" з датою 6 серпня 1950 року. Учасник Першої світової війни, полковник Армії УНР, якому уряд УНР в екзилі надав генеральське звання, звернувся до свого адресата у зв'язку з тим, що канадський уряд скасував заборону українським дивізійникам на в'їзд до країни. Натомість Український відділ Канадійського Леґіону виступив проти (!) такого рішення. М. Садовський зокрема пише: „Я категорично тверджу, що ... Дивізія „Галичина" не була зформована з доброї волі українців, лишень під німецьким примусом і терором". Далі автор листа наводить такі арґументи на користь своєї позиції. Перший: „Охочих йти до дивізії майже не було. Хто не хотів йти до дивізії, того чекав концентраційний табір або кара смерти. Я був свідком, – пише він далі,– як у Варшаві німецьке ґестапо через свого відпоручника „добровільно" набирало до Дивізії „Галичина" старшин із бувшої армії Української Народної Республіки". Арґумент другий: „Українське громадянство в Галичині і Українській Центральний Комітет довго вагалися і знаходили різні причини до відмовлення від цієї акції, однак, коли був виданий категоричний гострий і безапеляційний наказ німецької військової влади, – вони змушені були приступити до виконання того наказу". Третій арґумент: мотивом Українського Центрального Комітету під проводом Володимира Кубійовича було бажання „рятувати українську молодь від примусової бранки до Німеччини на тяжкі роботи для потреб війни, де молодь в застричний спосіб десятками тисяч гинула під градом бомб безнастанних нальотів повітряної фльоти та від непосильної небезпечної тяжкої праці, при зовсім недостатньому харчуванні".

Наразі, отже, маємо дві несумісні між собою концепції формування Дивізії, зформульовані сучасниками тих подій. Хто з них ближче до правди? Можливо, допомогти з відповіддю допоможе наступний документ. Це так зване „Зарядження" (попросту

(Закінчення на стор. 7)

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Напередодні загальних зборів НТШ

19 травня в Ню-Йорку відбудуться загальні збори членів Наукового Товариства ім. Шевченка в Америці та вибори президента і членів управи на 2012-2015 роки. Номінаційна комісія запропонувала кандидатури на ці пости, однак, остаточний склад буде зформований після голосування під час зборів.

Хто б не був обраний до нової управи, я певен, що це будуть компетентні науковці, які відчувають вагу обов'язку, що спочиватиме на них. Історичні обставини склалися так, що НТШ-А, крім місцевої діяльности, покликане також підтримувати діяльність НТШ у Львові. Цю шляхетну традицію започаткував св. п. Ярослав Падох і її успішно продовжували його наступники Леонід Рудницький, Лариса Онишкевич та Орест Попович.

Сьогоднішні, вельми несприятливі політичні умови для розвитку української науки в Україні загалом та НТШ зокрема, вимагають від американського Товариства ще більшої, ніж дотепер, підтримки. На мою думку, матірне Товариство заслужило собі на таку поміч, адже сьогодні можна сміливо говорити про новий, золотий вік, якщо йдеться про його наукову та громадську діяльність в Україні, вік, який можна порівняти до доби Івана Франка, Михайла Грушевського та Володимира Гнатюка.

З часу свого відновлення 1989 року, НТШ видало понад 700 публікацій, заснувало 19 активних осередків в різних реґіонах України, які об'єднують понад 2,500 вчених, між ними значне число молоді. НТШ сьогодні служить не тільки українській та світовій науці, але також українському народові у його розбудові вільного життя та в процесі державотворення.

Як колишній голова НТШ-А і теперішній президент Світової ради НТШ, дозволю собі звернутися з закликом до майбутньої управи докласти усіх можливих зусиль, щоб забезпечити матеріяльну базу існування НТШ в Україні, посилити співпрацю між обома Товариствами для добра української науки, втримання єдности й сукупности НТШ і збереження його ідейних засад у дусі великої наукової традиції.

Це було б згідно з візією таких великих жертводавців, як Єлисавета й Іван Хлопецькі та Юрій Кузів, які, жертвуючи свої в поті чола зароблені гроші, думали й мріяли не тільки про велич НТШ в Америці, але і також про розвиток вільної української науки на рідних землях. Щедра і великодушна підтримка матірного НТШ повинна, на мою думку, бути одним з найважливіших, пріоритетних завдань американського Товариства, що, я певен, гідно відзначать історики майбутнього.

Леонід Рудницький,
президент Світової ради НТШ,
Філядельфія

Доктор прав не туди попав

У „Свободі" 6 квітня д-р Аскольд Лозинський „насипався" на міністра закордонних справ України Костянтина Грищенка за його відповідь на відкритий лист п'яти европейських міністрів закордонних справ, в якому міністри висловлювали незадоволення політикою в Україні. „Вивчившись в радянських школах…" – це був заголовок статті д-ра А. Лозинського. І він ще покпив собі, мовляв, К. Грищенко „наслідує Сергія Лаврова, міністра закордонних справ Росії, і вони є випускниками тієї самої радянської дипломатичної школи".

Так, це правда, що К. Грищенко і С. Лавров були студентами тієї самої школи, але не якогось „дипломатичного ПТУ" (професійно-технічного училища) у Дружківці, а дуже елітарного і престижного Московського державного інституту міжнародних відносин. Американські дипломати, які мали до діла з випускниками совєтського МҐІМО, не один раз пріли на переговорах з ними. Для А. Лозинського реакція українського дипломата здавалась забавною: „Читаючи її було навіть забавно – як якийсь документ з минулого".

З якого минулого? Протягом останніх 50 років я особисто спілкувався не з одним міністром закордонних справ України (включаючи і тих, які представляли УРСР), а у штабі Миколи Лебедя я навіть кілька років працював. В листі міністра закордонних справ К. Грищенка я нічого „забавного" не помітив. К. Грищенко відповів на відкритого листа европейських міністрів так, як мав би відповісти досвідчений міністер закордонних справ нормальної країни. Здогадуюсь, що Радек Сікорський, міністер закордонних справ Польщі і один з авторів відкритого листа, подумав: „Окей, Кость, ми написали, а ти відповів. Світнє!".

Іронія листа адвоката А. Лозинського полягає в тому, що він писав: „Відтак він (К. Грищенко) дає такий доказ проґресу, як завершення минулорічних переговорів з Европейським союзом, замовчуючи при цьому, що в минулому році нічого не було парафовано, підписано або ратифіковано…". А 30 березня Україна та Европейський союз в Брюселі парафували спільну угоду про асоціяцію.

Не туди попав А. Лозинський. Про мене, добре що не він, а випускник МҐІМО К. Грищенко відає закордонними справами України.

Ростислав Хомяк,
Вашінґтон

Погляд на себе

(Закінчення зі стор. 6)

– наказ) місцевим жителям, підписаний таким собі Францем Баб'яком, Окружним Повновласником Військової Управи Галичини. Цитую пункт 1: „Українці, уроджені в рр. 1920, 1921, 1922: 1923, 1924 і 1925 маають зголоситися добровільно (підкреслено мною – Д. Я.) в ряди СС Стрілецької Дивізії „Галичина". Крім того, зобов'язані зголоситися (підкреслено мною – Д. Я.) всі українці, уроджені в 1900-1920 роках включно, які служили в якійнебудь армії або перейшли якийсь військовий вишкіл, а також ті, які ще не служили при війську, однак, не старші 35 років, т.є. уродж. до 1908 р". Пункт другий: „Старшини та підстаршини (офіцери та підофіцери), котрі одержали ступінь старшини або підстаршини в котрійнебудь армії, мають зголоситися без огляду на вік". Третій: „Лікарі повинні зголоситися без огляду на вік і без огляду на те, чи дотепер служили вони в армії чи ні".

І для сучасників, і з погляду ретроспективного, цілком очевидно: цей наказ остаточно позбавив молодих українців-галичан – молодих та здорових хлопців 18-25 річного віку, скільки-небудь вільного та відповідального вибору, не пов'язаного з перспективою скорої та неминучої смерти. Примусова „добровільність" фактично означала неминучу смерть на радянсько-німецькому фронті в перспективі шість до дванадцять місяців. Перехід „до лісу" означав неминучу смерть у війні проти російської і двох польських партизанок, а також проти німців та Червоної армії – в перспективі від кількох тижнів до кількох років. Сховатися в хаті теж не випадало – неминучий прихід до Галичини радянської влади означав відновлення масових репресій проти цивільного українського населення, розстріли та депортації до смертельних сталінських концтаборів з перспективою вмерти мученицькою смертю впродовж наступних років. Примарний шанс врятуватися залишала „добровільна" згода до роботи в Райху. Але і вона несла в собі реальну загрозу неминучої смерти – або під час тотальних бомбардувань території Німеччини англо-американською авіяцією, або від голоду, інфекційних хвороб та інших обставин військового часу. Саме про ці обставини ніколи (мені особисто, принаймні, не доводилося чути за останні 50 років) не згадують учасники вищезазначених „палких" дискусій....

Наостанок подам ще два документи. Перший – ксерокопія наказу рейхсфюрера СС Г. Гіммлера від 28 травня 1944 року керівникові Sicherheitspolizei (тобто поліції безпеки, яка об'єднувала кримінальну (кріпо) та таємну політичну (ґестапо) поліції). Наказ містить заборону асоціювати українців з СС.

Другий – датований квітнем 1945 року Це – „Присяга вояка 1-ї Дивізії Української Національної армії": „Присягаю Всемогучому Богові перед Святою Його Євангелією та Животворящим Хрестом, не шкодуючи ні життя, ні здоров'я, скрізь та повсякчас під Українським Національним Прапором боротися зі зброєю в руках за свій Народ і свою Батьківщину Україну. Свідомий великої відповідальности, присягаю як вояк Українського Національного Війська, виконувати всі накази своїх начальників слухняно і беззастережно, а службові доручення тримати в таємниці. Так нехай мені в цьому допоможе Бог і Пречиста Мати".

Ті, хто спромігся дочитати цей текст до кінця, можуть порівняти цю обітницю з присягою, яку складали українці, які воювали під червоним прапором. Прийняв її і мій батько, учасник тої війни. Повірте на слово: жодної згадки про Бога, Пречисту Матір Його, Батьківщину Україну та свій народ там не було.

Данило Яневський – доктор історичних наук, український публіцист, тепер мешкає у Чикаґо.

Пропонуємо свято вишневого цвіту

28 квітня з ініціятиви „Січового духовного братства" в Запоріжжі відбулося свято вишневого цвіту „Садок вишневий коло хати" – у переддень роковин братання українців на горі Маківка. Присутні вели мову про взаємопрощення і єдність українців, про справи козацтва і війська Запорізького, „Січового духовного братства", читали вірші Тараса Шевченка та книгу буття українського народу „Січеслов".

Запорізька обласна „Просвіта" вирішила запропонувати українцям на всіх континентах щорічно, коли розквітає вишня, проводити свято „Садок вишневий коло хати".

Відозві з цього приводу вирішено надати найбільший розголос. Приєднуйтеся до свята вишневого цвіту!

Олег Ткаченко,
Запоріжжя

Не можу забути вашого видання

В 2005 році я отримував газету „Свобода" цілий рік за передплатою. На моє прохання редакція розмістила оголошення на сторінках газети, і якась жінка з української діяспори відгукнулася і передплатила мені газету на цілий рік. Я щиро дякую їй і бажаю лише здоров'я.

Пройшло майже сім років, а я не можу забути вашого видання. За рік так звик до газети, що немов частину душі відірвав від себе, такою була тяжка розлука. Мені дуже цікаво, як живе українська діяспора в США, що нового в її житті.

Але справа в тім, що я тепер не працюю і не можу самостійно передплатити газету. В нас в Україні з роботою сутужно, та й здоров'я не дозволяє. Проживаємо разом з мамою-пенсіонеркою. На 100 дол. в місяць не дуже розживешся.

Тому прошу надрукувати мого листа в газеті. Можливо, знову відгукнеться добра людина і подарує мені передплату. Був би дуже вдячний. Моя адреса: Микола Ясененко, село Любомирка, Олександрівський район, Кіровоградська область, 27316 Ukraine. Тел. (380-99) 485-1908. Електронна пошта: faraon@i.ua.

Микола Ясененко,
Любомирка,
Кіровоградська область

Шановні дописувачі! Просимо у своїх електронних листах до редакції подавати Ваші поштові адреси та числа телефонів. **Редакція**

Тисячі українців відвідали Митрополію УПЦ в США

Митрополит Константин, Архиєпископ Антоній та Єпископ Даниїл під час Літургії в церкві-пам'ятнику св. Андрія Первозваного.

САВТ-БАВНД-БРУК, Ню-Джерзі. – 21-22 квітня декілька тисяч вірних Української Православної Церкви в США та гостей прибули до Митрополії на річне паломництво та проводи при церкві-пам'ятнику св. Андрія Первозваного та цвинтарі.

21 квітня Єпископ Даниїл, правлячий архиєрей Західньої Єпархії УПЦ в США, очолив Літургію у церкві-пам'ятнику св. Андрія Первозваного.

Увечорі семінаристи Свято-Софіївської Української православної богословської семінарії вітали у семінарії понад 60 гостей. Єпископ Даниїл розповів їм найцікавіше з історії 140-річного будинку, придбаного Церквою для започаткування семінарії у 1972 році. Вечір завершився грою в кеглі (бовлінг), де семінаристи змагалися з гостями.

22 квітня Літургію очолили Митрополит Константин, Архиєпископ Антоній та Єпископ Даниїл. Діти Української школи св. Андрія привітали архиєреїв квітами, а сестрицтво Покрови Богородиці зустріло хлібом і сіллю. Протоєрей Юрій Сівко, разом з духовенством Церкви з різних кінців країни, привітав владик.

Під час Літургії Митрополит Константин та Єпископ Даниїл проповідували українською та англійською мовами, закликаючи духовну паству до миру та любови.

Сильні дощі змусили відмовитися від традиційної процесії до центрального хреста. Панахиду відслужили у церкві за жертви Голодомору і терористичного акту на США у 2001 році, за полеглих воїнів США в Іраку та Афганістані, за дітей-сиріт України, а також за всіх предків, що загинули за волю і незалежність України та США.

У мавзолеї Воскресіння, де знаходиться крипта першого Патріярха Київського і Всієї України Мстислава, була відслужена Панахида.

Паломники провели решту дня, відвідуючи могили своїх рідних, друзів, політичних діячів та духовних отців, що спочивають на цьому цвинтарі.

Українські народні вироби, церковні ризи та посудини, музичні компакт-диски та відеофільми були запропоновані гостям у наметах на прицерковній площі. Деякі відділи консисторії та організації УПЦ в США зробили виставки про свою діяльність у громаді.

У великому наметі молодь зустрілася з архиєреями. Митрополит Константин, Архиєпископ Антоній та Єпископ Даниїл провели цей час з дітьми.

Відділ зовнішніх зв'язків УПЦ в США

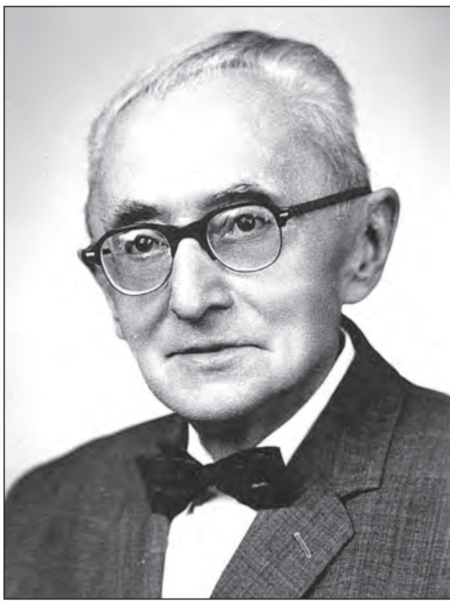

Посмертний дар д-ра Юрія Рибака

ДЖЕНКІНТАВН, Пенсильванія. – В грудні 2011 року Український освітньо-культурний центр (УОКЦ) у Філядельфії отримав щедрий дар для збереження і поширення української культури в сумі 70 тис. дол., як частину спадщини покійного д-ра Юрія Рибака. Д-р Ю. Рибак був довголітнім членом УОКЦ, брав активну участь у численних українських американських організаціях.

У додаток до пожертви на УОКЦ д-р Ю. Рибак також заснував стипендію при Менор-коледжі для допомоги українським студентам та студентам українського походження, які вивчали комерцію та підприємництво.

Д-р Ю. Рибак народився у Львові 27 січня 1921 року, у Перемишлі закінчив гімназію у 1939 році, продовжив навчання у Відні, Австрія, де отримав диплом школи світової торгівлі у 1944 році. У Філядельфії з 1950 року Ю. Рибак продовжив навчання з економіки в університетах Ля Сал, св. Йосифа і Пенсильванії. Протягом 30 років він написав понад 700 статтей до газет „Америка" та „Свобода", альманахів Асоціяції українців-католиків Америки „Провидіння".

Св. п. д-р Юрій Рибак.

Д-р Ю. Рибак був парафіянином Української католицької церкви св. Миколая у Філядельфії. Він відійшов у вічність 8 грудня 2011 року, похований на цвинтарі св. Андрія у Савт-Бавнд-Бруку, Ню-Джерзі.

Петруся Савчак

Переклад з англійської: Наталія Ґріґа

Членові дирекції КУК вручено нагороду Канадської опіки

ВІНІПЕҐ, Канада. – 24 квітня Конґрес Українців Канади (КУК) привітав члена дирекції КУК Соню Бейзик з врученням їй нагороди Канадської опіки, яке здійснив Ґенерал-губернатор Канади Дейвид Джонстон.

Соня Бейзик

„Від імені Конґресу Українців Канади та українсько-канадської громади щиросердечно вітаю Соню Бейзик з нагородою, – заявив президент КУК Павло Ґрод. – Вона усе своє життя присвятила українсько-канадській громаді та допомозі жінкам в громаді".

С. Бейзик є довголітнім членом дирекції КУК, колишнім головою Союзу українців-самостійників в Канаді і Союзу Українок Канади. Вона відзначена найпрестижнішою нагородою КУК – медалею Тараса Шевченка.

Ґенерал-губернаторська нагорода Канадської опіки була заснована у 1995 році. Нею відзначають осіб, які присвячують свій час, щоб допомагати іншим та будувати розумнішу і дбайливішу націю.

КУК

Відбулося свято в пам'ять Шевченка

Катерина Ткачук

ВОРЕН, Мишиґен. – 11 березня відбулося вшанування пам'яті Тараса Шевченка в Українському культурному центрі міста. Свято „Шевченко сьогодні, завтра і завжди" підготував Громадський комітет Дітройту. На свято зібралася численна українська громада, було особливо багато молоді.

З словами привіту виступила голова Громадського комітету Наталія Марущак, яка передала слово ведучому Андрієві Смикові. Соліст гурту „Стожари" Андрій Скочинець виконав „Заповіт" Т. Шевченка. З доповіддю виступив Микола Мурський, студент Мишиґенського університету в Ен-Арборі.

Учні „Рідної школи" в Дітройті представили літературну композицію „Кобзарева дума-пісня, волелюбна, славнозвісна". Автори сценарію – Галина Міщанин та Валентина Бойко, акомпаніювала Мирослава Борищук, організатори виступу – Ольга Новачинська та директор школи Андрій Перекліта. Деклямували вірші учні Андрея Гнатієвич, Захарій Гудзяк, Олександер Наклий, Марко Нона, Аркадія Перекліта, Микола Потапенко, Дем'ян Фаріон, Денис Слюсар, співав хор учнів (Євген Бедрус, Любомир Величко, Лариса Нона, Віталій Олекший, Катя Савицька, Роксолана Судик, Галина Томків, Ліна Фаріон, Вікторія Блага, Павло Величко, Андрій Дежене, Марія Залівська, Оля Крисінська, Ігор Лазурко, Максим Панчишин, Тарас Пилипів, Стефанія Теглер, Зоряна Форошівська, Вероніка Чернищук).

Після виступу учнів на сцену вийшов хор Школи релігії та українознавства ім. Лесі Українки, у складі якого співали Настя Легутяк, Леся Зарицька, Наталія Дженінка, Міля Смик, Соломія Нисак, Тася Зарицька, Іван Зарицький, Денис Слюсар, Христина Боднарук, Назар Нисак, Тетяна Лагутяк, Таня Смик, Юлія Пожанюк. Хор виконав пісні „Поклін тобі, Тарасе" та „Роз-

(Закінчення на стор. 12)

Члени Громадського комітету та учасники шевченківського свята у Ворені. (Фото: Любов Слюсар)

Відзначили 65-річчя трагічної Акції „Вісла"

Учасники відзначення в Пасейку, Ню-Джерзі, 65-річчя трагічної Акції „Вісла". (Фото: Галина Висоцька)

Іван Буртик

ПАСЕЙК, Ню-Джерзі. – Відзначення 65-річчя трагічної Акції „Вісла" громада Пасейку і Кліфтону розпочала Панахидою в Українській католицькій церкві св. о. Миколая 29 квітня її відслужив парох о. Андрій Дудкевич. Парох запросив усю громаду до Української централі на продовження відзначення. Були присутні представники громадських організацій з прапорами.

У залі голова 3-го Відділу Організації Оборони Лемківщини (ООЛ) Василь Гаргай подякував управам Централі і Спілки Української Молоді за участь у підготуванні програми, коротким віршем відкрив зібрання і попросив о. А. Дудкевича провести молитву.

В молитовному слові о. А. Дудкевич розповів про тогочасну трагедію і терпіння народу. Дальше ведення програми В. Гаргай передав Галині Семеняк, яка читала між виступами короткі спомини свідків трагедії. Змішаний хор дітей з родин потерпілих лемків виконав лемківську пісню „Ой, верше мій, верше" та пісню з деклямацією Зенона Халупи „У горах Карпатах".

Голова місцевого Відділу Українського Конґресового Комітету Америки (УККА) Константин Ваньо привітав присутніх та активістів ООЛ і УККА і попросив до слова головного доповідача д-ра Аскольда Лозинського, який проаналізував значення злочину 1947 року не тільки для українців, а також для світової спільноти. Багато поляків ще й до сьогодні намагаються виправдати Акцію „Вісла", – як відплату за етнічний конфлікт на Волині 1943 року, хоча ще у 1990 році Сенат Польщі засудив Акцію „Вісла", Президент Олександер Кваснєвський в 2002 році висловив співчуття потерпілим, а Президент Лех Качинський у 2007 році повторив рішення Сенату. Доповідач наголосив, що згідно з рішенням ООН 1948 року такий злочин вважається геноцидом потерпілих українців. Д-р А. Лозинський підкреслив, що історичні зміни вказують нам прощати, але не забувати про подібні злочини, щоб нащадки знали правду.

Кілька народних пісень виконала в супроводі бандури відома співачка Алла Куцевич, яка запросила присутніх співати разом. Несміливо почали спів гості, але згодом пожвавішали, наче на рідній лемківській полонині.

Під кінець голова Централі і член комітету з приготування імпрези Степан Журавський згадав молоді літа на землях, де оселили переселенців, та подякував А. Лозинському й усім виконавцям програми, а також Кредитовій кооперативі „Самопоміч" і Фундації Народного Дому за пожертви для влаштування програми. Відзначення закінчено співом гимну України.

ПОДОРОЖІ

В тінистих алеях парку „Олександрія“

Олександер Костирко

БІЛА ЦЕРКВА. – Парк „Олександрія“ тепер належить Національній Академії Наук України. Так було не завжди. У 1774 році польський король Авґуст Станіслав Понятовський подарував місто Білу Церкву великому коронному гетьманові Польщі Ксаверієві Браницькому.

В 1781 році гетьман одружився з камер-фрейліною імператриці Катерини II, племінницею князя Григорія Потьомкіна, Олександрою Енґельгардт. Саме на її честь у 1784-1886 роках було закладено парк в пейзажному стилі, за образом і подобою парків під Санкт-Петербурґом.

Октавіан Авґуст.

Автором генерального пляну забудови парку став відомий французький архітектор Мюфо. Пізніше в парку працювали архітектори та садівники Доменік Ботані, Авґуст Станґе та інші, які втілили в життя проєкт і заклали основу паркових композицій, використовуючи існуючий лісостеповий ляндшафт та природні дубові насадження. Одночасно зі створенням паркових композицій почалося будівництво резиденції та інших архітектурних влаштувань.

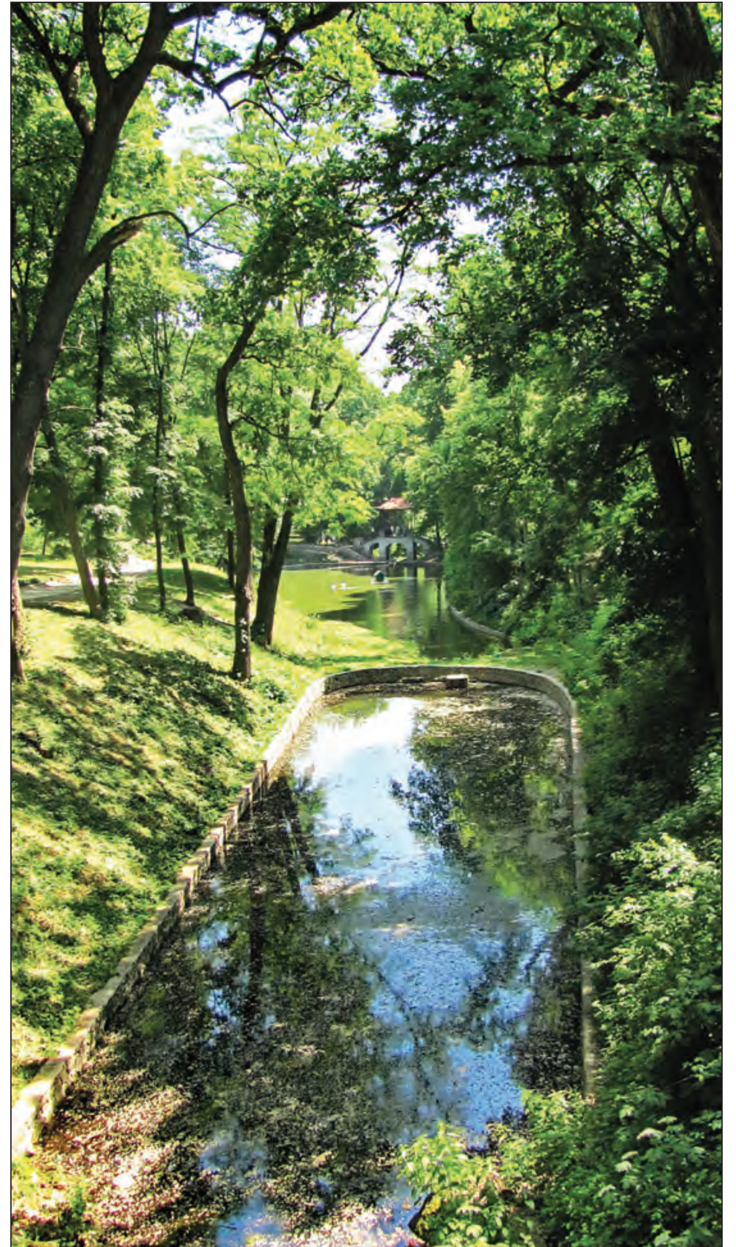
Поруч з літньою резиденцією графів Браницьких „Аустерією“ було розташовано комплекс павільйонів, залю для танців, допоміжні служби та зелені й водні оздоблення.

Решта території була призначена для художньої частини паркових облаштувань. До них належать Мала і Велика галявини з колонадою „Луна“, китайським і арочним містками, руїнами, островами Марії і Троянд, фонтанами, водоспадами. Разом з галявинами та дібровою, ставками та річкою Рось вони утворили чудовий, незабутній парковий ансамбль, який є одним з найкращих в Европі.

Після захоплення влади більшовиками парковий ансамбль зазнав великої руїни, але потім був частково відновлений.

Сучасний дендропарк займає майже 300 гектарів на березі річки Рось. Лише пішохідних доріжок та алей у ньому понад 20 кілометрів. В 1949 році парк було передано Національній Академії Наук України, науковці якої проводять дослідження, пов'язані з інтродукцією та акліматизацією рослин, збереженням та відновленням старовинних насаджень.

Колекційний фонд нараховує близько 2,500 видів, форм та сортів рослин. Окремі з яких мають вік понад 200 років, зокрема сосни чорна та Веймутова, ялівець віргінський, тюльпанове дерево, модрини польська та европейська, дуб червоний, гледичія триколючкова, глід рожевий махровий та інші. Особливу цінність становить діброва парку.

Вид на Китайський місток.

Добрі турботи Товариства „Свята Софія“

о. Євген Небесняк

РИМ. – 20-21 березня відбулися загальні збори релігійного Товариства українців-католиків „Свята Софія“. У них взяли участь Патріярх Святослав (Шевчук), глава Української Греко-Католицької Церкви; Митрополит Івано-Франківський Володимир Війтишин; голова Товариства „Свята Софія“ (ТСС) о. митрат Іван Дацько, екзарх Української Греко-Католицької Церкви у Великобританії Владика Гліб Лончина; о. д-р Іван Музичка (ТСС – Рим); ректор Українського Католицького Університету у Львові о. д-р Борис Гудзяк; голова ТСС у США академік Леонід Рудницький і його заступник проф. Альберт Кіпа; член ТСС, парох з Болтону, Англія, о. Євген Небесняк; професор Острозької академії о. Рафаїл Турконяк; член ТСС о. Йосафат Лещишин (Англія); голова ТСС у Бельгії Петро Фірман, секретар ТСС (Рим) Марія Говгера.

Окрім того, у засіданнях взяв участь відповідальний за ремонт собору св. Софії та УКУ в Римі, як і забудування площі навпроти собору, о. Богдан Прах. На одній сесії зборів був присутній канонічний дорадник Патріярха Святослава о. д-р Аннібаль Солтус.

Збори у гостьовому домі на площі Мадонна дей Монті розпочалися молитвою „Царю Небесний“, після чого голова ТСС о. І. Дацько подякував Патріярхові Святославові за його присутність на зборах.

Патріярх Святослав у своєму виступі висловив признання ТСС за позитивний вклад Товариства у життя УГКЦ. Далі він підкреслив потребу осучаснення статутів ТСС, які були укладені ще за життя Патріярха Йосифа Сліпого, коли Церква в Україні була переслідувана. Бажанням Патріярха Святослава є створити так звану Патріяршу Фундацію, що служила б допомогою Церкві – на взірець доброчинної організації „Церкви в потребі“.

Наступного дня всі члени Товариства засідали у приміщеннях Українського Католицького Університету, а під час ранішньої сесії відвідали собор св. Софії, який знаходиться у процесі віднови, зокрема його мозаїки. Отець Б. Прах докладно розповів про перебіг реставраційних робіт, зокрема про імпортування з України металу „булат“, що вживається для покриття церковних бань. Покритий золотом, такий метал витримує будь-які погодні умови.

13-15 жовтня цього року, коли відбудеться Всеукраїнська проща з нагоди посвячення оновленого собору св. Софії, яке є частиною урочистого відзначення 120-річчя від дня народження Патріярха Йосифа, прочани милуватимуться красою храму.

Після відвідин собору о. Б. Прах представив членам ТСС пляни забудування площі навпроти собору: там буде готель для паломників, резиденція Патріярха й Прокуратора, Громадський центр для українських еміґрантів в Італії, спортивні майданчики.

Бажаючих скласти свої пожертви на завершення ремонтних робіт у соборі св. Софії, а відтак – на відновлення приміщень УКУ в Римі, просимо надсилати чеки на: St. Sophia Religious Association, 7911 Whitewood Rd., Elkins Park, PA 19027 з позначкою „St. Sophia Cathedral in Rome“.

Учасники зборів Товариства „Свята Софія“ в Римі.

Відбулося свято...

(Закінчення зі стор. 9)

рита могила“.

Пісню „Зацвіла в долині червона калина“ співала учениця М. Смик, а пісню „Маленька українка“ – Катя Загайко. Вірш „Муза“ деклямував Андрій Тришнівський. Виступ учнів підготувала директор школи Люба Лазурко, музичний супровід Галини Яловенко.

Учні Школи гри на бандурі під керівництвом Андрія Бірка виконали пісню „Думи мої“. „Пісню про Мазепу“ (музика Віктора Мішалова) виконав бандурист Микола Невмержинський.

Уривок з поеми Т. Шевченка „Неофіти“ деклямувала Ярослава Корнелюк, а гурт „Стожари“ у складі Андрія Дутки, А. Скочинця та Наталії Шморон подарував присутнім пісні на слова Т. Шевченка.

Пісню „Реве та стогне Дніпр широкий“ заспівали всі учасники концерту разом з присутніми в залі.

Свято підготували Ярослав Березовський, Ганна Білинська, Ніна Василькевич, Рома Дигдало, Марія Зарицька-Червіовська, Віра Крива, Уляна Кушнір, Люба Лазурко, Н. Марущак, Богдан Неганів, Ольга Новачинська, д-р Ярослав Савка, Катерина Ткачук, Олена Паливода, Василь Перець, Руслана Пронко. Кредитівки „Самопоміч“ і „Будучність“ надали фінансову підтримку.

НОВИНИ НАУКИ

„Гайдамаки“ Тараса Шевченка – старі проблеми і нові перспективи“

Даґмара-Турчин Дувірак

ТОРОНТО. – Під такою назвою відбулася Шевченківська доповідь, що її прочитав 23 березня професор Гарвардського університету Григорій Грабович.

Д-р Г. Грабович є одним з авторитетних літературознавців в сучасному світі. Його оригінальні, часто контроверсійні, а водночас глибоко виважені наукові концепції не один раз викликали запальну полеміку не лише серед науковців, а й в широких колах читачів – згадаймо хоча б сенсацію, викликану його книгою про Тараса Шевченка „Поет як мітотворець“. Отож цілком зрозумілим виявилося надзвичайне зацікавлення до його доповіді, присвяченої „Гайдамакам“.

Проф. Григорій Грабович під час доповіді в Торонто. (Фото: Дарія Даревич)

Вибір теми був невипадковий: поема Т. Шевченка „Гайдамаки" побачила світ рівно 170 років тому, в березні 1842 року. До цієї ювілейної дати проф. Г. Грабович, разом з НТШ ім. Шевченка в Америці, підготував факсимільне видання поеми – до речі, перше від часу її початкової публікації. Видання супроводжується двома аналітичними працями – Г. Грабовича та Олеся Федорука.

З головними тезами своєї наукової розвідки проф. Г. Грабович і ознайомив присутніх на засіданні НТШ в Торонто.

На думку вченого, навколо „Гайдамаків" Т. Шевченка створилася досить парадоксальна ситуація: з одного боку, це – одна з найвідоміших поем Т. Шевченка; з другого – її наукове усвідомлення на сьогодні залишається цілковито недостатнім. Розглянувши критичну літературу, присвячену поемі, Г. Грабович прийшов до висновку, що найцікавіші думки про неї висловлювали сучасники та безпосередні наступники Т. Шевченка – Пантелеймон Куліш, Михайло Драгоманов, Іван Франко; найменш цікавими, трафаретними є коментарі радянської доби.

Для всіх, хто знайомий з поемою „Гайдамаки", очевидним є те, що твір цей справді дуже нелегкий для осмислення та інтерпретації. Г. Грабович запропонував цілу низку

(Закінчення на стор. 17)

Високий авторитет Асоціяції для студіювання меншин – зберігається

Олександер Лужницький

НЮ-Йорк. – 19-21 квітня у Колюмбійському університеті відбулася 17-та конвенція Асоціяції для студіювання меншин (Association for the Study of Nationalities, ASN). Ця Асоціяція має безпосередню причетність до українознавчих студій, зокрема до Наукового Товариства ім. Шевченка в Америці і персонально до Степана Горака (1920-1986), які 40 років тому її заснували.

Програмка цьогорічної конвенції яскраво віддзеркалювала цей історичний факт: на її сторінках знаходимо короткий і написаний в позитивному дусі есей про заснування Асоціяції та ролю НТШ-А у її становленні, доповнений світлинами Ярослава Падоха, С. Горака та інших подвижників, як і лоґом НТШ-А.

Конвенція включала 13 сесій, повністю пресвячених українській проблематиці; також в інших секціях були зачитані окремі доповіді на українознавчі теми. Одна сесія була присвячена ювілеєві Асоціяції. У ній взяли участь головний промовець Майкл Ривкін – наступник першого президента Асоціяції С. Горака; Леонід Рудницький – довголітній співпрацівник журналу Асоціяції „Nationalities Papers“, який виголосив доповідь на тему „Засновники Асоціяції для студій меншин: Степан Горак (1920-1986) і Наукове Товариство ім. Шевченка“; Генрі Гутенбах – довголітній редактор журналу „Nationalities Papers“; Дейвид Кров (Елон-університет, США) – колишній президент Асоціяції. Модераторами служили Шуша Шерґо (Квін-університет, Канада) та Бгана Даве (Лондонський університет, Велика Британія). Вибрані доповіді, виголошені в рамках конвенції, будуть надруковані в журналі „Nationalities Papers“.

Серед висвітлених тем були питання з царин української культури, політики, історії, польсько-українських взаємин, гендерної політики, еміґрації, національно-етнічної ідентичности, сучасної громадської думки та інші.

Приємно ствердити, що під час дискусії про співпрацю між НТШ-А та Асоціяцією дуже позитивно висловилися теперішні та попередні провідники Асоціяції Домінік Арель та Д. Кров. А М. Ривкін у своїй порповіді ствердив, що ледве чи можна було б щось певне уявити про сучасну інтелектуальну силу Асоціяції без внеску НТШ-А у її генезу та розвиток.

Беззаперечно, Асоціяція для студіювання меншин завдячує своє існування меценатові української науки С. Горакові, якого д-р Л. Рудницький у своїй доповіді назвав її „батьком“, і також НТШ-А – „хрещеному батькові“.

В Нью-Йорку діятиме виставка картин Ілони Сочинської

НЮ-ЙОРК. – Ретроспективна виставка картин Ілони Сочинської „Незвичайне бачення", на якій представлено понад 50 робіт з усіх періодів творчости мисткині, відкриється в Українському Музеї 13 травня і триватиме до 7 жовтня.

Доробок мисткині, позначений надзвичайною візуальною красою, силою і складністю думок і почуттів, – це, передусім, глибоко особиста подорож у пошуках себе.

І. Сочинська отримала ступені бакалавра образотворчого мистецтва у Школі дизайну в Ровд-Айленді у 1969 році та маґістра образотворчого мистецтва у Єйльському університеті в 1972 році. Після завершення навчання з успіхом керувала компанією графічного дизайну „Ilona Sochynsky Associates", а з 1979 року зайнялася живописом. З того часу вона мала персональні виставки, її твори зберігаються в зібраннях музеїв та університетів, у приватних колекціях.

У найперших творах І. Сочинська віддала належне образності поп-арту (найбільше її приваблювала манера Джеймса Розенквіста) та фотореалізму – мистецького руху, популярного у 1970-их роках. І. Сочинська створювала гіперреалістичні зображення авт, мотоциклів і вуличних сцен, незвично й цікаво інтерпретуючи їх у своїх роботах.

До початку 1980-их років мисткиня зосереджувалася на психологічних автопортретах, зображеннях чоловіка, сестри, інших людей, чиї образи промовляють до глядача універсальною мовою життя сучасної людини, викликаючи теплі почуття. У цей період художниця експериментувала з мальовничим, експресіоністичним стилем, аби відчути його вплив на зміст свого живопису, й частково відреа\увати на неоекспресіонізм, що домінував на мистецькій сцені в 1980-их роках.

В останні десятиріччя І. Сочинська відклала попередні сюжети і зосередилася на пошуках форми. Серія невеликих робіт, виконаних протягом 2006-2011 років, має назву „Фраґмент". Ці та інші полотна включають як абстрактні, так і знайомі природні форми. Вони часто подаються взаємопов'язаними частинами і в таких циклах, як „Капрічіос" (2006), вихоплюються з прямокутних меж на полотна нереґулярної форми та вражають складністю як форми, так і змісту. Ці твори належать до найпотужніших образів мисткині. Відчути на собі їхню силу – значить відкрити для себе багатство творчого процесу, який дав їм життя.

Твори для виставки позичені з приватних колекцій, зі збірки мисткині та з колекції Українського Музею в Нью-Йорку.

Куратор виставки – професор-пенсіонер мистецтва в Сміт-коледжі у Нортгамптоні, Масачусетс, Ярослав Лешко, який був головою Управи Українського Музею в 2007-2011 роках, впродовж 35 років викладав історію мистецтва XIX-XX ст. Він був куратором багатьох виставок Українського Музею.

Український Музей

У репертуарі групи „Яра" – нова вистава

НЮ-ЙОРК. – Мистецька група „Яра" з відомого Нью-йоркського експериментального театру „Ля МаМа" презентує ориґінальну експериментальну театральну виставу з участю митців з Нью-Йорку, України та Киргизстану. Виставу створила художній керівник театру, режисер Вірляна Ткач на основі поезії Олега Лишеги „Сон". Тут також використано уривки з Шекспірівського „Сну літньої ночі", оскільки його згадує у своєму творі О. Лишега.

Музику до вистави створила українська композиторка Алла Загайкевич: електронні композиції поєднуються з традиційними народними киргизькими інструментами.

У виставі переплелися англійська, українська та киргизька мови, проте це не стає на заваді розумінню, адже „Міст снів" – це передовсім вишукана візуально-пластична вистава.

Режисер В. Ткач зізнається: „Кілька років я розмірковувала над створенням вистави, що ґрунтувалася б на снах. Наші сни можуть розкрити ті таємниці, що безгучно нуртують всередині нас. Вночі наш мозок, вивільнений від буденних тягарів, підноситься й ширяє в просторі, наче звуки музики. А сам простір перетворюється на ріку, якою можна поплививти крізь простір та час: у наше минуле та навіть майбутнє. Сни виявляються своєрідними

(Закінчення на стор. 16)

Сцена з вистави „Міст снів", ролі виконують Ендрю Колто і Браян Долфін. (Фото: Катерина Кліушко)

Золото скитів в Ізраїлі

Світлана Глаз

ТЕЛЬ-АВІВ. – 17 квітня в столиці Ізраїлю відкрилася виставка „Духовні скарби України", з показом голограм „Золото скитів" з колекції Національного історико-культурного заповідника „Києво-Печерська Лавра". На виставці представлені браслети з сарматського поховання, діядема з емалі, срібна з позолотою чаша, інші коштовності, виготовлення яких датоване VIII-IV ст. до нашої ери. Після Тель-Авіву виставку побачать в Нетанії і Назареті. Вона триватиме до 1 червня.

Шедеври музею скитського золота, розташованого на території Києво-Печерського заповідника, уже демонструвалися в Ізраїлі під час Днів культури України в минулому році. Тоді голограми коштовностей, знайдених в Криму, на Черкащині та в Запоріжжі, були доступні лише кілька днів, а

(Закінчення на стор. 16)

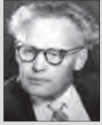

Організатори виставки (зліва): Надзвичайний і повноважний Посол України в державі Ізраїль Генадій Надоленко, генеральний директор міністерства інформації та діяспори Ізраїлю Ронен Плот, головний спеціяліст ляборaторії голограм Олександер Крейтор і вчений секретар національного Києво-Печерського історико-культурного заповідника Наталія Горська. (Фото: Світлана Глаз)

Українські солісти співали в Моріставні

МОРІСТАВН, Ню-Джерзі. – Концерт з серії „Musica Bella" у виконанні Заслуженого артиста України Олега Чмира (баритон) і солістки Люби Щибчик (сопрано), при музичному супроводі на фортепіяні Ричарда Дункана, відбувся 29 квітня в залі Єпископальної церкви св. Петра в Моріставні. Концерт вела Софія Шілдс. Прозвучали арії і дуети з опер відомих композиторів, а також українські народні пісні. На фото: учасники концерту в Моріставні (зліва): О. Чмир, Л. Щибчик, С. Шілдс, піяніст Р. Дункан. (Фото: Лев Хмельковський)

Вісті Фундації імені Івана Багряного

Травень 2012 року, ч. 141

Діти Миргорода зростають патріотами

Вже багато років у Миргороді діють творчі дитячі і юнацькі гурти, в основу діяльности яких покладені національне виховання і розвиток творчого потенціялу. Серед них – літературно-видавнича міська студія „Ганнуся“, районна (для сільської місцевости) літературна студія „Калиновий цвіт“, дитяче науково-дослідницьке товариство, а також фолкльорні і літературні гуртки.

На виконання просвітницького проєкту „Українській дитині – українську книжку“ лише за останній час ми видали десятки книг – поетичні збірники, історичні розвідки, казки, пісенники, навчальні посібники, абетки. Серед них особливою увагою дітей користуються „Зачарована держава“, „Пригоди Задирки“, „Казка про вередливу букву і сім няньок“, „Українська історична абетка“, збірник українських пісень „Я зорепадом упаду“, „Федін букварик“.

За проєктом „Українській дитині – правдиву українську історію“ ми видали накладом 10 тис. примірників посібник з історії України „Відродимо славу України“, і розповсюдили його серед дитячих творчих колективів держави.

Створено творчі осередки дітей-літераторів Миргородського району і вже видано поетичні збірники обдарованих дітей „Калиновий цвіт“ і „Мамині мальви“.

На виконання проєкту „Публіцистика проти „червоної мафії“ видано і розповсюджено серед жителів Миргородщини низку статтей просвітницько-аґітаційного пляну. Одна з них – „Нищиться українська нація. Боронімося!“ перевидавалася тричі і досі користується постійним попитом.

Триває виконання проєкту „Молодь має знати правду про Великий Голод“, за яким вже втретє перевидано книгу „Тридцять третя сльоза України“. Підготовлено разом з Спілкою композиторів України „Ораторію“ за текстами цієї книги.

Триває робота з дітьми-інвалідами. Підготовлено і видано низку їхніх творчих і дослідницьких праць, зокрема „Зорецвіти“ Миколки Мельничука, „Мучеництво УАПЦ в часі московської та німецької окупацій України“ Валерія Шаповала.

За проєктом „Білі плями української історії“ підготували і захистили низку історичних тем члени Малої академії наук. Зокрема Артем Стужук підготував розвідку „Визволення Полтавського краю від більшовиків армією козацького полковника Петра Болбочана в 1918 році“, яка здобула високі оцінки і позитивні рецензії в пресі, а також міжнародну стипендію „Смолоскипа“.

Ми розпочали будувати приміщення Діяспорної бібліотеки і Музею національної слави. На будівництво будинку-бібліотеки в Миргороді склали пожертви багато осіб з діяспори, за що ми вдячні. Пожертви на цю будову можна прислати на адресу Фундації ім. Івана Багряного.

Валерій Шаповал біля вишитої ним ікони.

Анатолій Сазанський,
Миргород, Полтавська область

Вийшла книга „Стежками долі“ д-ра Леоніда Мостовича

У видавництві газети „Літературна Україна“, в Києві, щойно вийшла друком д-ра Леоніда Мостовича „Стежками долі“. Книга, яку впорядкував представник Фундації ім. Івана Багряного Сергій Козак, містить спогади, роздуми, рефлексії та публіцистичні статті.

Л. Мостович народився в родині українського православного священика 4 жовтня 1919 року, в містечку Березне на Поліссі. В роки визвольних змагань України його батько вступив, як капелян, до армії Симона Петлюри. Після поразки військ Української Народної Республіки він був інтернований в Польщі. Його дружина з дітьми перейшла польський кордон, щоб бути разом з чоловіком. Оселилися вони в селі Малин на Волині.

Автор книги останні роки хворів не дочекався виходу книги своїх спогадів в світ, помер 12 лютого від удару серця.

Впродовж багатьох років він був членом Фундації ім. І. Багряного та великим жертводавцем на різні пресові органи України та інші цілі.

В книзі спогадів він згадує, що, навчаючись в четвертій клясі гімназії, коли йому йшов 14-ий рік, вступив до Організації Українських Націоналістів. В книзі він описує своє перебування в Рівному, Дубному, Рогатині. За націоналістичну діяльність він перебував в Березі Картузькій та інших польських тюрмах, а за німецької окупації – в таборах смерти Освенцім, Мавтгавзен, Мельк та інших. Попри суворі роки переживань, він здобув вищу освіту й працював лікарем-радіологом в США, був активним громадським діячем, хоча не належав до жодної української партії діяспори. В книзі він описує своє перебування в містах України, Польщі, Австрії, Німеччини та США.

Друга частина книги містить його статті та доповіді на конференції Союзу Українок Америки, Конґресі радіологів України 1995 року та роздуми про події в незалежній Україні.

Щиро дякуємо за підтримку Фундації!

Від часу появи попереднього числа сторінки Фундації ім. Івана Багряного прислали пожертви такі особи та організації: 1,000 дол. – Фундація „Спадщина“ в Чикаґо для Товариства української мови, яке очолює Віра Боднарук; 300 дол. – Людмила Доброноженко (з них по 100 дол. для сиротинця в Дніпропетровську, на пресовий фонд журналу „Бористен“ та газети „Літературна Україна“); 200 дол. – Сестрицтво парафії св. Андрія у Вашінґтоні (з них по 100 дол. для сиротинця та для Наталки Ніколаєнко, сироти з вродженими вадами в Дніпропетровську); 100 дол. – Григорій Білоус (по 50 дол. для сиріт і на пресовий фонд бюлетеня „Наша Церква – Київський патріярхат“); по 50 дол. – Петро і Оля Матули, Сільвія Білоброн, Марія Андрусяк та Марія Зарицька; 35 дол. – Оксана Мостович; 25 дол. – Алла Черний для сиріт, та 15 дол. – Ярослава Гірна.

Управа Фундації щиро дякує всім жертводавцям й прохає й далі підтримувати Фундацію своїми пожертвами, щоб вона могла допомагати видавати книги на маловідомі мешканцям України теми та допомагати сиротам, студентам та демократизації України.

Нова українська газета „Світ-інфо“

Петро Антоненко

У старовинному українському княжому і козацькому місті Чернігові почала виходити нова україномовна газета „Світ-інфо“. Газета буде державницькою, демократичною, відстоюватиме ідеї незалежности України, її національного і духовного розвитку, демократії.

Чому виникла потреба в такій газеті? Основною її особливістю є те, що це масова газета, розрахована на якнайширше коло читачів, до яких вона доноситиме зазначені ідеї. Таких газет явно бракує – на тлі засилля російськомовної преси. Україномовні ж видання, як правило, розраховані на вузьку авдиторію. Нова газета буде доступною для масового читача.

У першому числі газети, який вийшов у лютому, вміщено публікації про нелегке сьогодення українського села – колиски нації, про невідомі сторінки злочину радянського режиму – аварію на Чорнобильській атомній електростанції, про соціяльну несправедливість, коли більшість людей живуть в злиднях, а представники влади в цей час розкошують за народні гроші.

В кожному числі газети буде інформація з життя Чернігівщини, України і світу. Постійною буде рубрика про невідомі сторінки України і колишнього Радянського Союзу.

Газета виходить на 16 сторінках. Газета не отримує грошей з державного бюджету, від підприємств чи партій. Сподівання лише на підтримку читачів, всіх патріотів, яким не байдужа доля України, які обстоюють свободу слова.

Звертаюся щодо такої допомоги і до закордонних українців. Якщо хтось може допомогти матеріяльно новій газеті, буду дуже вдячний.

Про автора – Петро Антоненко – представник Фундації ім. Івана Багряного в Чернігові та заступник головного редактора газети „Слово „Просвіти“, що виходить в Києві. Водночас він працює в чернігівській газеті „Сіверщина“, яку почав видавати 19 років тому, а тепер є головою редакційної ради, та видавцем і редактором газети „Світ-інфо“. Він – лавреат Міжнародної журналістської премії ім. Василя Стуса та обласної літературної премії ім. Михайла Коцюбинського.

Петро Антоненко. (Фото: Олекса Пекар)

Пожертви на видання газети „Світ-інфо“ можна прислати на адресу Фундації. Вони будуть переслані за призначенням. Адреса газети в Україні: а/с 43, Головна пошта, Чернігів, 14000 Ukraine. Тел.: (380-67) 299-4259 або (380-464) 322-477. Електронна пошта: antonpetro@ meta.

Дописи і листи до Фундації
ім. Івана Багряного,
членські внески і пожертви
просимо посилати на адресу:

Bahriany Foundation
811 S. Roosevelt Ave.
Arlington Heights, IL 60005 USA

Сторінку редагує Олексій Коновал.

У репертуарі групи...

(Закінчення зі стор. 13)

мостами до нашого дитинства, в якому ми можемо знайти відповіді на життєво важливі питання або ж застановитися перед новими надзвичайними загадками".

Герой мандрує снами, співають риби, які миттєво перетворюються на його друзів дитинства та родичів, і стають особливо помітними моменти, коли один-єдиний порух достеменно вказує – все довкола перемінилося.

Багато поціновувачів сучасної поезії визнають О. Лишегу одним з найкращих українських сучасних поетів, „поетом поетів". У 2000 році він був нагороджений перекладацькою премією ПЕН-клюбу за здійснений переклад власних творів, виданих окремою збіркою у Гарвардському університеті. В. Ткач та американська поетеса Ванда Фипс були неодноразово відзначені за свою перекладацьку діяльність преміями та нагородами, зокрема стипендією Національного фонду художнього перекладу поезії.

Першу версію „Мосту снів" створила Мистецька група „Яра" в липні минулого року в Киргизстані зі студентами та акторами альтернативного киргизького театру „Сахна". У березні виставу показали в Києві, у Театральному центрі „Пасіка" Києво-Могилянської академії та на конференції з нагоди 125-ліття Леся Курбаса в Національному центрі театрального мистецтва ім. Л. Курбаса.

У виставі у Ню-Йорку беруть участь актори „Яри" Ендрю Колто, Браян Долфін, Крістофер Іґнаціо та Кат Ю, та киргизькі актриси Кенжеґуль Сатибалдієва й Айнура Качкинбек Кизи та музикант Нурбек Серкебаєв, який гратиме на традиційних киргизьких інструментах. Художник-дизайнер – Ватоку Уено, а відеодизайн здійснили Михайло Шраґа та Володимир Клюзко, минулорічні номінанти на Ню-йоркську інноваційну театральну премію за накраще візуальне рішення вистави.

В. Ткач – засновник та керівник театральної групи „Яра", добре відомого публіці, створила вже 22 вистави, американські прем'єри кожної з них відбувалися в театрі „Ля МаМа" у Ню-Йорку.

„Яра" переважно працює над створенням оригінальних творів, в яких досліджуються східні культури. Мистці „Яри" поєднують поезію, пісні, історичні матеріяли та наукові розвідки, аби створити, за висловом одного з критиків, „розширену медитацію над ідеєю". 11 вистав „Яри" створено на матеріялах з України, зокрема „Світло зі Сходу", „Сліпий зір", „Лісова пісня „Яри", „Лебідь", „Зимове сонце", Водоспад/Відблиски", „Скитські камені", шість вистав з бурятськими митцями з Сибіру, три – з митцями з Киргизстану та ще дві, поєднані з японським матеріялом.

Додаткова інформація розміщена на сайті www.brama.com/yara. Вистава „Мосту снів" стала можливою завдяки громадським фондам штату та міста Ню-Йорку, компанії „Coca Cola", кредитівці „Самопоміч" (Ню-Йорк) та друзям і шанувальникам Мистецької групи „Яра".

„Яра"

Золото скитів...

(Закінчення зі стор. 13)

бажаючих побачити їх було багато. Тепер з ініціятиви Надзвичайного і повноважного Посла України в державі Ізраїль Генадія Надоленка 25 зображень шедеврів національного музею скитського золота, який нараховує 55 тис. експонатів, привезені до Ізраїлю. Серед експонатів – гордість українського музею „Золота пектораль" – царська нагрудна прикраса, на якій зображені сцени з життя скитських кочовиків. Її виготовили в IV ст. до нашої ери.

Крім цього, представлено 25 фотографій святих місць Києва. Все разом дозволяє ознайомитися з культурою і майстерністю народів, які жили на території сучасної України тисячі років тому, і тепер ішніх майстрів фотографії.

Експонати художніх голограм українських раритетів складаються з майстерно виконаних об'ємних оптичних зображень. Це дає неперевершений ефект. Організатори виставки з української сторони – співробітники музею Наталія Горська та Олександер Крейтор розповіли, що ізраїльські митники не вірили, що це копії, а не оригінали.

На відкритті виставки в Тель-Авіві були присутні українці, місцеві жителі, міністри і члени Кнесету, науковці і письменники, посли кількох держав і посадники міст, де будуть експонуватися голограми. Гостей пригощали екзотичними плодами, гарячим шоколадом і шампанським. Радник міністра інформації та діяспори Ізраїлю Генадій Кіпніс, загоплений побаченим, висловив щиру подяку українцям, які зуміли все це знайти, ретельно зберігають і знайомлять сучасні покоління з минулим наших предків.

Відкриваючи виставку, Посол Г. Надоленко зазначив, що експонування її в містах Ізраїлю стане ще однією складовою зміцнення взаємин між Україною та Ізраїлем, зблизить два народи, які протягом багатьох століть жили поряд, запозичаючи традиції сусідів. Виставка, на його думку, сприятиме налагодженню активного культурного діялогу між двома країнами.

Генеральний директор міністерства інформації та діяспори Ізраїлю Ронен Плот зауважив, що в обох країнах є скарби, гідні показу всьому світові, і запевнив, що найближчим часом повезе свою родину до Києва, аби подивитися на оригінали українського музею.

О. Крейтор, головний спеціяліст художньої голограми консорціюму „ЄДАПС" (виробництво ідентифікаційних документів та інформаційних систем), яке використовує у своїх роботах найсучасніші лазерні технології, розповів, що українські голограми вже виставлялися в Синґапурі, Англії, Франції, Німеччині і скрізь мали великий успіх. В Україні висококпрофесійні фахівці виготовляють голограми вже понад 30 років. Процес виготовлення голограм надзвичайно складний.

„Подивитися в книзі на малюнки – це одне, а побачити в об'ємі і навіть візуально приміряти прикраси на себе, – зовсім інше відчуття і сприйняття, – поділилася враженнями від виставки дружина Посла Юлія Надоленко. – А ще як уявити, що всі ці прикраси виготовили у таку сиву давнину, то і дух перехоплює".

Книжки, надіслані до бібліотеки „Свободи"

Оксана Маковець. „А калина цвіте". Поезія. Проза. Цю книгу письменниця присвятила 20-річчю Незалежности України, основною темою в ній виступає любов до України, до рідного краю і його історії, традицій і обрядів, до української пісні, мови, до людей і природи. Компютопрінт, Сіфорд, Вірджінія, 2011 рік.

Олег Чорногуз. „Діти Колонії", публіцистика, спогади. Ім'я автора знакове в новочасній українській літературі. Він автор понад 10 сатиричних романів, перекладений на 22 мови світу. Публіцистика – жанр, у якому останнім часом письменник проявився особливо яскраво і потужно. Це здебільшого гостро полемічні статті на соціяльно-політичну тематику, присвячені найактуальнішим проблемам, що поставали в час відродження України, її розбудови, утвердження та політичної непередбачености. Видавництво „КИТ", Київ, 2011 рік.

Марія Прокопець – упорядник. „Світло душі родини Левицьких". У книзі розповідається про долю родини Левицьких, яка певною мірою було типовою для численних галицьких родин у першій половині XX ст. В час лихоліття Другої світової війни, опинившись між жорнами брунатних і червоних окупантів, з восьми дітей о. Юрія Левицького та Анастасії з Зубрицьких п'ятеро загинуло у боротьбі за волю України. Видавництво „Літопис УПА", Торонто-Львів, 2011 рік.

Леся Храплива-Щур. „У темряві", нариси. Видання друге, доповнене. У перевиданій збірці нарисів зібрано спроби авторки, на основі розповідей та записок учасників УПА, розкрити глибше психологію звичайних українських людей, які зуміли стати великими у суворих обставинах підпільної боротьби з переважаючим ворогом. Видавництво „Пороги", Дніпропетровськ, 2011 рік.

Володимир Рожко. „Волинська духовна семінарія" (1796–2011), історичний нарис. З сторінок книжки постає непроста історія цього відомого духовного навчального закладу – від заснування Владикою Варлаамом Шишацьким у 1796 році – до наших днів. Видавництво „Волинська обласна друкарня", Луцьк, 2011 рік.

Володимир Рожко. „Дзвони Божих храмів історичної Волині X-XX ст.", монографія. Книга написана на основі історичних джерел і численних наукових подорожей автора – з пошуками і знахідками на місцях. Видавництво „Волинська обласна друкарня", Луцьк, 2011 рік.

Ольга Білас. „Культурне життя української еміґрації у Німеччині та Австрії періоду Другої Світової війни". Матеріяли цієї книжки доповнюють сторінки життя і творчости української мистецької спільноти в еміґрації у Німеччині та Австрії, включно з діяльністю їх в таборах „Ді-Пі". Видавництво ТзОВ „Камула", Львів, 2011 рік.

Микола Воротиленко. „Голодомор в Україні мовою фактів, або як сучасна офіційна московська статистика підтверджує факт Голодомору в Україні в 1933 році". У книзі автор продовжує тему дослідження, розпочату ним у „Заповіті Петра І", про характер взаємин України-Русі та Московії за останні 900 років. Видавництво „Пороги", Дніпропетровськ, 2011 рік.

„Гайдамаки" ...

(Закінчення зі стор. 12)

нових, свіжих ідей, що проливають світло на складну будову поеми та допомагають зрозуміти її суперечливі образи. Так, наприклад, на думку доповідача, в поемі є два оповідні голоси: кобзаря, селянина-простолюдина, що переповідає події так, як їх зберегла народна пам'ять, і поета – панича- інтеліґента, який з жахом сприймає ці події, а все ж переказати їх мусить, бо цього вимагає його сумління.

Один з найскладніших аспектів поеми – її етичний вимір. Справді, з точки зору сучасної моралі важко виправдати такі криваві сторінки твору, як різня в Умані, а особливо вбивство Ґонтою його невинних синів-католиків (останнє було доведене істориками як неправдивий факт, бо Ґонта дітей не мав). Однак, Г. Грабович пояснює ці моменти Шевченковим посиланням до етосу Старого Завіту: біблійна тотальна Божа кара, жертвоприношення, пролиття невинної крови – все це надає поемі справді таки велетенського маштабу та апокаліптичного виміру.

Для чого потрібні Шевченкову такі жахаюче сильні образи та засоби? Чи береться поет за реконструкцію об'єктивних історичних фактів, на що, здавалося б, наштовхує вибір жанру твору – історична поема? Ні, вважає дослідник, Шевченкові тут важливе щось зовсім інше – та цілісна „свята", сакральна „правда", що її він чув від свого діда, і що її зберегла пам'ять народу від покоління до покоління. Отже, Т. Шевченко тут свідомо береться за відтворення, а одночасно і наново творення колективної пам'яті свого народу, пробудження її від багатолітньої амнезії та, водночас, забезпечення її тяглости в майбутньому. В цьому – збереженні колективної пам'яті нації як запоруки її неповторної ідентичности, вбачає Т. Шевченко свою місію як національний поет.

Як висновок, Г. Грабович підкреслив надзвичайно важливе, ключове значення поеми „Гайдамаки" для Шевченкової творчости. „Гайдамаки" – наймаштабніший твір поета – з'явилися одразу ж після „Кобзаря": цим твором Шевченко спішив закріпити за собою ролю національного поета України. Г. Грабович тут слушно порівняв Т. Шевченка до його сучасників – Олександра Пушкіна і Адама Міцкевича, що зробили подібний крок, звернувшись до історії своїх народів в творах „Борис Ґодунов" (О. Пушкін) і „Пан Тадеуш" (А. Міцкевич). Відгомони головних мотивів „Гайдамаків" знаходимо і в його пізніших поемах „Холодний Яр", „Посланіє", „Варнак", „Швачка", „Подражаніє Ісаії" та інших.

Як завжди, надзвичайно цікава доповідь проф. Г. Грабовича викликала багато запитань, жваву дискусію і непереборне бажання знову читати справді-таки нев'янучу поезію Т. Шевченка.

Даґмара Турчин-Дувірак – пресовий референт НТШ.

Криваві змагання...

(Закінчення зі стор. 3)

є такий стан вислідом злочинного ставлення до виконання оперативних завдань, визначених М. Єжовим, і виявити винних у цьому".

І далі, 27 вересня 1937 року: „Підкреслюю вашу персональну відповідальність за виконання цієї директиви".

Закінчувався чотиримісячний термін терору. І. Леплевський 11 грудня 1937 року знову звернувся до Москви з проханням дозволити новий ліміт – ще 6,000 розстріляних. 17 грудня Москва дала дозвіл. Станом на 15 січня 1938 року в СРСР було заарештовано 183,343 особи. 40 відс. з них становили „націоналісти", 34.6 відс. – „куркулі", 24.4 відс. – партійно-державна еліта.

31 січня 1938 року Політбюро ЦК ВКП(б) прийняло постанову про дальші репресії і визначило нові ліміти. В лютому до Киева приїхав М. Єжов і зобов'язав НКВД УРСР посилити репресії щодо націоналістів, козацтва, повстанців, учасників збройного опору більшовикам під час громадянської війни. Усіх начальників обласних управлінь НКВД замінили новими. Ліміт на розстріли був визначений на 30 тис. осіб. При цьому було дозволено на місцях збільшувати число розстріляних за рахунок осіб попередньо призначених до ув'язнення. У висліді 98 відс. заарештованих в УРСР 1938 року були страчені і лише 2 відс. ув'язнені в таборах.

Новий керівник НКВД УРСР Олександер Успенський розсилав телеграми про нові ліміти страт: у Миколаїв – 300, Чернігів – 300, Одеса – 400, Полтава – 500, Житомир – 500, Донецьк – 800, Київ – 800. І знову з областей полетіли прохання про збільшення лімітів на розстріл. З Одеси просили 4,000, з Полтави – 300, з Миколаєва – 2,000. 25 лютого 1938 року на прохання обласних управлінь НКВД їм було збільшено ліміти ще на 6,000 осіб. Криваве змагання тривало...

* * *

У цій публікації використано матеріяли двотомника „Через трупи ворога на благо народу". „Куркульська операція" в Українській РСР. 1937-1941 рр." Москва. „Російська політична енциклопедія". 2010.

APPLICATIONS ARE INVITED FOR THE FOLLOWING POSITION:

Director of Development
Ukrainian Catholic Archeparchy of Philadelphia
http://www.ukrarcheparchy.us

The Ukrainian Catholic Archeparchy of Philadelphia is seeking an accomplished, hands-on professional as its Director of Development, a new position reporting directly to the Metropolitan-Archbishop. The Director of Development will design and implement a comprehensive fund-raising strategy. This includes setting and achieving goals; cultivating and engaging donors within the Archeparchy, as well as, nationwide. Fundraising will support our seminary, vocations and deacon programs, youth ministry, religious education and evangelization programs, our Treasury of Faith Museum and our Immaculate Conception Ukrainian Catholic Cathedral.

Qualifications:

- A bachelor's degree and prior professional experience are required
- Candidates must demonstrate excellence in organizational, managerial, budgetary, and communications abilities
- Strong computer skills and hands-on experience with popular donor-relationship programs are essential
- Proven track record in achieving revenue targets
- Related experience in a mission-driven organization
- Ability to think strategically and apply strategic principles to analysis and problem-solving
- Demonstrated ability to prospect, cultivate, motivate, and manage new donors
- Experience in major gift fund-raising ($25,000 and above)
- Experience in searching and applying for grants
- Skilled in the use of web-based and interactive media to promote donor relationships
- Proven management and leadership capabilities
- Experience working collaboratively with senior-level executives, staff, and volunteers
- Strong verbal skills and the ability to write clearly and persuasively

The Archeparchy of Philadelphia offers a competitive compensation package commensurate with a candidate's experience and qualifications. Our benefits package includes medical and dental plans.

Please send a letter of interest, a resume and names of three references to the attention of

Rev. Monsignor Peter Waslo, Chancellor
827 North Franklin Street, Philadelphia, PA 19123-2097

We will respond to all applications. Pre-employment background screening is required for this position.

APPLICATIONS ARE INVITED FOR THE FOLLOWING POSITION:

Archbishop's Secretary
Ukrainian Catholic Archeparchy of Philadelphia
http://www.ukrarcheparchy.us

The Ukrainian Catholic Archeparchy of Philadelphia is seeking an experienced and professional person to serve as personal secretary to the archbishop. This is a full-time position. Duties principally involve assisting the archbishop with all forms of correspondence, arranging appointments, assisting in preparation of meetings, maintaining information and files, reviewing translations, and general reception duties.

Applicant would preferably be an active and practicing Ukrainian Catholic; be proficient with information technology; possess strong computer/typing skills; have experience working collaboratively with staff and people; possess strong and effective communication skills; able to strictly adhere to confidentiality and being discreet; possess proficiency in English and Ukrainian languages.

The Archeparchy of Philadelphia offers a comprehensive compensation package commensurate with a candidate's experience and qualifications. Our benefits package includes excellent medical and dental benefits.

Please send a letter of interest, a resume and the names of three references to:

Rev. Monsignor Peter Waslo, Chancellor
827 North Franklin Street, Philadelphia, PA 19123-2097

Pre-employment background screening is required for this position.

З великим болем серця ділимося сумною вісткою, що з волі Всевишнього, у Страсний четвер, 5 квітня 2012 р., після довгої і тяжкої недуги, відійшла у вічність наша найдорожча та незабутня МАМА, СЕСТРА і ТЕТА

св. п.

МИРОСЛАВА ПАЛАДІЙ

з дому Маковська

нар. 8 вересня 1921 р. в селі Мамаївці на Буковині.

Гарячо залюблена в українське народне мистецтво, Покійна виявила себе майстринею української вишивки, кераміки, писанки та ґердану.

У глибокому смутку залишилися:

син – ЮРІЙ з дружиною ДЖЮН
сестра – АНІЗІЯ МІРЧУК
сестрінки – ЯРЕМА, о. РОМАН та ІГОР МІРЧУКИ
племінники – ОЛЯ і МИКОЛА ДЕМЧУКИ
ближча і дальша родина в Україні, Америці та Канаді.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в Українській католицькій церкві св. Володимира в Ґлен Спей, Н. Й., в середу, 11 квітня, а тіло Покійної поховано на українській секції місцевого цвинтаря.

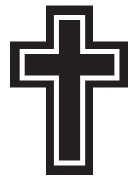
Вічна Їй пам'ять!

Пожертви в пам'ять Покійної можна складати на Українську католицьку церкву св. Володимира в Ґлей Спей, Ню-Йорк.

Шановні читачі!

Висилаючи до „Свободи" спомини і співчуття з приводу відходу своїх близьких і друзів, не забувайте підтримувати видання тижневика пожертвами на пресовий фонд!

Редакція

Ділимося сумною вісткою, що 3 квітня 2012 року відійшов у вічність на 79-му році життя наш найдорожчий

св. п.

ІГОР МИРОН ВІТКОВИЦЬКИЙ

Вдівець дорогої св. п. Тамари, яка відійшла у вічність два роки тому.

У глибокому смутку залишились:

донька - Дана Деремер Вітковицька,
внучки - Христина і Аманда з родинами,
сестри - „Зірка"-Марія Дур та Слава Пилишенко з родинами,
шваґер - Олексій і Пет Бачинські.

Ігор народився у Львові 4 липня 1932 року, в сім'ї інж. Романа та Ірини Вітковицьких. Молодим хлопцем виїхав з родиною на Захід. Після війни знайшовся в таборі Майнс Кастель, де продовжував навчання – спершу в Ашафенбурґу. а пізніше – у Майнс Кастелі. Весною 1949 року вся родина приїхала до Америки і поселилася в Рочестері, Н.Й. Там Ігор скінчив гімназію і в 1955 році отримав диплом бакалавра фізики від „University of Rochester". Переїхав до Вашінґтону, де скінчив „Masters" і пізніше захистив докторат з фізики в „University of Maryland". У Вашінґтоні Ігор працював як фізик в „Naval Research Laboratory" і закінчив кар'єру як „Associate Superintendent of Plasma Physics Division". Опублікував в журналах багато наукових праць і видав книгу на тему „High Power Switching". Заслужив поважну кількість рекомендацій і признань. Його вважали передовим у його ділянці експертом. Ігор належав до „American Physical Society", „Scientific Research Society of America" та інших професійних товариств.

Ігор одружився з Тамарою в 1958 році, і впродовж їхнього подружнього життя тішилися дитиною і внуками, любили приймати ширшу родину і приятелів у своїм домі. Ігор і Тамара були знані у Вашінґтоні за їхні Великодні прийняття, на які завжди сходилось понад 40 людей. Ігор був активний в українському суспільному житті і в церкві. Він належав до Спілки Українських Інженерів Америки, Вашінґтонської групи „TWG" і був вибраний до управи Вашінґтонської кредитівки. Церква була важливою частиною Ігоревого життя, і Він посвятив багато часу та енергії для її розвитку.

Ігор завжди був готовий грати шахи з ким-небудь, але його улюбленим заняттям була відбиванка.

Вічна Йому Пам'ять!

ПОДЯКА

22 листопада 2011 р. в Mattituck, Long Island, NY, на 86-му році життя з волі Всевишнього відійшов від нас у вічність наш найдорожчий Муж, Брат, Стрий, Вуйко, Друг, Парафіянин Української греко–католицької церкви св. Івана Хрестителя в Рівергед,

св.п. РОМАН БАЙЛЯК.

Складаємо подяку отцям Максимові Кобасюку й Ігореві Тарасіву, за відслуження панахид у похоронному заведенні McLaughlin Heppner.

Щиро дякуємо о. Василеві Бегаю за відслуження панахиди в похоронному заведенні в день похорону, за всі відправи в церкві св. Івана Хрестителя і на цвинтарі св. Андрея Первозваного в С. Бавнд Бруку.

Невимовно вдячно дякую за поміч, коли Покійний перебував в шпиталі, Юрієві і Лесі Раковським, Євгенові і Марії Твердим, Василеві й Ірині Комзюкам, та Мирославі, Ігорові і Наталії Тимків. Завдяки їм я могла 28 днів бути кожного дня в шпиталі підчас його тяжкої хвороби. Ще раз дякую за Ваш труд.

Пану Євгенові Твердому дякую за пращальні слова в похоронному заведенні і на цвинтарі в С. Бавнд Бруку.

Щира подяка всім хто відвідував Покійного в шпиталях, за молитви, за особисті, листовні і телефонічні співчуття, за пожертви на Служби Божі, квіти на могилу і датки в пам'ять Покійного на добрі цілі.

На Служби Божі зложили: William and Vera Smith, Nell Tysz, Rose Rusin, Є. і М. Тверді, Анастазія Безубяк, Катерина Безручко, Зеновія Дигдало, Ю. і Л. Раковські. В похороні взяли участь: A.T.J.and J. Kupecki, K.T.L.and B. Webb, Judy and Pat Alesca, Themis Fieros, Gerry and Ray Steyert.

Квіти: сім'я Яремчуків, Ю. і Л. Раковські, Ігор, Мирослава і Наталія Тимків, Любов Тарасів, Анна Тібекіна, Andrew, Tara, Jacob and Jillian Kupecki, Анна Байляк, McLaughlin Funeral Home і квітярня Landscape Adventure.

Пожертви зложили:

На пам'ятник Ukrainian American Veterans – Марія Заграй $50, Андрій Дзюбан і Ірина Кротко $100, Ольга Довбуш $50, Роман і Анна Мац $100, Анна Байляк $100; разом $400.

На видавництво «Літопису УПА» – Христя Котляр–Турчин $50, родина Яремчук $20, В. Сенчишин $10, І. і М. Тимків $20, В. Комзюк $20, Сергій Павський $110, Зенон Білевич $20, Є. І М. Тверді $10, Татяна Ріжко $20, Ольга Довбуш $20, Ю. і Л. Раковські $20, Р. Подола $20, А.В. Кравчук $25, Дмитро Возняк $50, П. Гула $10, Катерина Лялюк $50, М. Адамчук $25, Ольга Червінська $25, Мирон і Ірина Лис $300, Віра Васічко $100, Тоні і Марія Попович $100, Ірина Воробець $100, А. Дзюбан і І. Кратко $20, Осип Цікало, Andreas and Tara Kupecki, А. Байляк $120; разом $1,335.

Дякую всім хто найшов час відпровадити Покійного Романа – воїна Української Повстанської Армії, ветерана Корейської Війни у Армії США, автора книжки споминів «Богунова тридорога», в останню далеку дорогу у вічність.

Сердечно дякую,
Дружина Анна Караванська Байляк з дому Телятинська